

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2026

Chișinău

Pentru aprobarea Regulamentului privind accesul străinilor la studii și activități de cercetare și inovare în Republica Moldova

În temeiul art. 150 din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634), cu modificările ulterioare, și al art. 112 din Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259/2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 58–66, art. 131), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Prezenta hotărâre:

- transpune parțial (transpune art. 8 (1) – (2), art. 10 (1) – (3) și (5) – (6), art. 11 (1) lit. c), art. 12 (1) lit. b) și art. 22 (1)) Directiva (UE) 2016/801 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru cercetare, studii, formare profesională, servicii de voluntariat, programe de schimb de elevi sau proiecte educaționale și muncă au pair, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 132 din 21 mai 2016, CELEX: 32016L0801, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2021/1883 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 octombrie 2021;

- transpune parțial (transpune art. 24 (1)) Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 158 din 30 aprilie 2004, CELEX:32004L0038, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii;

- transpune parțial (transpune art. 1 și 2) Directiva Consiliului din 25 iulie

1977 privind educația copiilor lucrătorilor migranți (77/486/CEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 199/32 din 6 august 1977, CELEX: 31977L0486.

1. Se aprobă Regulamentul privind accesul străinilor la studii și activități de cercetare și inovare în Republica Moldova (se anexează).

2. Hotărârea Guvernului nr. 504/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la studiile străinilor în instituțiile de învățământ din Republica Moldova și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 229-243, art. 598), cu modificările ulterioare, se abrogă.

3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Educației și Cercetării.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea termenului de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. 69-73 și 85, care intră în vigoare la data de 1 iunie 2027.

Prim-ministru

ALEXANDRU MUNTEANU

Contrasemnează:

Ministrul educației
și cercetării

Dan Perciun

Ministrul afacerilor interne

Daniella Misail-Nichitin

REGULAMENT
privind accesul străinilor la studii și activități
de cercetare și inovare în Republica Moldova

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Secțiunea 1. Domeniul de aplicare

1. Regulamentul privind accesul străinilor la studii și activități de cercetare și inovare în Republica Moldova (în continuare – *Regulament*) stabilește cadrul normativ referitor la condițiile și procedurile de admitere, de înmatriculare și de organizare a procesului de studii și a activităților de cercetare și inovare pentru străini în Republica Moldova.

2. Prezentul Regulament detaliază procedurile privind accesul la studii al străinilor în instituțiile de învățământ primar și secundar, ciclurile I și II, profesional tehnic și superior (ciclurile I – licență, II – master și III – doctorat) din Republica Moldova, precum și la activități de cercetare și inovare pe teritoriul Republicii Moldova.

3. În cazul instituțiilor de învățământ din domeniile militar, securitate și ordine publică, prevederile prezentului Regulament se aplică în măsura în care nu contravin actelor normative speciale și acordurilor bilaterale internaționale.

4. Prezentul Regulament se aplică următoarelor categorii de străini:

4.1. străinilor, cetățeni ai unuia dintre statele membre ale Uniunii Europene sau ai statelor semnatare a Acordului Schengen, precum și membrilor familiilor acestora, care sunt titulari ai cărții de rezidență;

4.2. străinilor, cetățeni ai statelor terțe (non-UE), care sunt admiși pe teritoriul Republicii Moldova în condițiile stabilite de legislația națională și de tratatele internaționale relevante;

4.3. străinilor cărora li se aplică prevederile Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova;

4.4. apatrizilor documentați pe teritoriul Republicii Moldova, solicitanților statutului de apatrid și apatrizilor al căror statut a fost recunoscut pe teritoriul Republicii Moldova.

5. Nu intră sub incidența prezentului Regulament cetățenii Republicii Moldova care dețin și cetățenia altui stat, în conformitate cu art. 23 alin. (4) din

Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 253/2025.

6. Străinii care vin în Republica Moldova în scopul realizării studiilor, al activităților de cercetare și inovare sau al altor activități cu caracter educațional și de cercetare pot participa la următoarele tipuri de activități:

- 6.1. studii în învățământul primar și secundar, ciclul I și II;
- 6.2. studii în învățământul profesional tehnic;
- 6.3. studii în învățământul superior: studii superioare de licență (ciclul I), studii superioare de master (ciclul II), studii superioare integrate (ciclul I + II) și studii superioare de doctorat (ciclul III);
- 6.4. stagii de practică profesională;
- 6.5. studii postuniversitare;
- 6.6. programe de postdoctorat;
- 6.7. programe de formare profesională a adulților;
- 6.8. activități de cercetare în cadrul studiilor superioare (de master, integrate (ciclul I + II), de doctorat);
- 6.9. mobilități de cercetare pentru masteranzi/doctoranzi/postdoctoranzi în temeiul programelor de mobilitate Erasmus+, Marie Skłodowska Curie (MSCA, Orizont Europa) etc.;
- 6.10. mobilități ale cercetătorilor internaționali în calitate de membri ai echipelor de proiecte internaționale.

7. În sensul prezentului Regulament, noțiunile utilizate sunt cele definite în Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 și în Legea nr. 200/2025 privind libera circulație și șederea pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora.

Secțiunea a 2-a. Aspecte generale

8. Străinii sunt înmatriculați în instituțiile de învățământ din Republica Moldova în conformitate cu actele normative naționale, tratatele internaționale, proiectele și programele internaționale sau regionale la care Republica Moldova este parte, acordurile încheiate între instituțiile de învățământ acreditate în modul stabilit, precum și contractele individuale încheiate între străini și instituțiile de învățământ.

9. Pe bază de reciprocitate, sunt admiși la studii, la orice nivel sau ciclu, fără achitarea taxelor de studii și în conformitate cu planurile (comanda de stat) de admitere în învățământul superior și de pregătire a cadrelor de specialitate pe meserii, specialități și domenii generale de studiu, membrii personalului misiunilor diplomatice, ai oficiilor consulare și ai organismelor internaționale cu sediul în Republica Moldova, precum și membrii familiilor acestora, pe durata aflării lor în misiune în Republica Moldova. Admiterea la studii se va realiza de

către instituția de învățământ respectivă, în conformitate cu actele normative, în baza scrisorii Ministerului Educației și Cercetării, însoțită de solicitarea misiunii diplomatice sau a organizației internaționale.

10. Străinii admiși la studii în instituțiile de învățământ din Republica Moldova sunt obligați să respecte Constituția și legislația Republicii Moldova, Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, precum și prevederile prezentului Regulament, ale Cartei universitare și ale regulamentelor de organizare și funcționare ale instituțiilor de învățământ și ale organizațiilor de cercetare și inovare, beneficiind de drepturile și asumându-și obligațiile prevăzute de acestea.

11. Admiterea la studii și desfășurarea studiilor și activităților de cercetare și inovare de către străini, în temeiul prezentului Regulament, se realizează în conformitate cu următoarele principii:

- 11.1. legalitatea;
- 11.2. egalitatea de tratament și nediscriminarea;
- 11.3. transparența procedurilor;
- 11.4. protejarea drepturilor fundamentale și a demnității umane;
- 11.5. facilitarea mobilității academice, științifice și culturale.

12. Procesul de învățământ pentru străini se desfășoară în instituțiile de învățământ recunoscute de către autoritatea publică responsabilă de domeniu, la programe de studii acreditate, conform cadrului normativ național.

13. Străinii sunt admiși la studii în Republica Moldova ca urmare a recunoașterii și echivalării actelor și/sau perioadelor de studii, în conformitate cu actele normative naționale și cu prevederile tratatelor internaționale în materie de recunoaștere la care Republica Moldova este parte.

14. Recunoașterea academică a actelor sau a perioadelor de studii și eliberarea demersurilor necesare pentru prezentarea acestora la autoritatea competentă pentru străini, în vederea documentării solicitantului, este realizată de către instituțiile de învățământ superior, instituțiile de învățământ profesional tehnic și de către organele locale de specialitate din domeniul învățământului (în continuare – *OLSDÎ*), în conformitate cu actele normative.

15. Străinii admiși la studii în Republica Moldova poartă răspundere pentru autenticitatea și veridicitatea actelor prezentate în dosar, iar instituția de învățământ poartă responsabilitate pentru completarea, cel târziu până la sfârșitul primului an academic, a dosarului cu actele de studii în original.

16. Străinii care solicită admiterea la studii în Republica Moldova trebuie

să îndeplinească cerințele stabilite pentru străini, în conformitate cu legislația în domeniu.

17. Străinii care sunt admiși la studii în instituțiile de învățământ din Republica Moldova obțin dreptul de ședere temporară, în condițiile prevăzute de cadrul normativ național. Durata șederii este limitată la perioada de desfășurare a studiilor și/sau activităților de cercetare și inovare.

Capitolul II

CONDIȚII DE ACCES AL STRĂINILOR LA STUDII ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Secțiunea 1. Încadrarea elevilor străini în instituțiile de învățământ primar și secundar, ciclurile I și II

18. Elevii străini aflați legal în Republica Moldova au dreptul de acces la învățământul primar și secundar, ciclurile I și II, în aceleași condiții ca cetățenii Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 și cu actele normative naționale care reglementează procedurile de admitere și de organizare a procesului educațional la nivelul învățământului general.

19. Instruirea străinilor în învățământul primar și secundar, ciclurile I și II, se efectuează în limba română sau, la solicitarea candidaților, într-o limbă de circulație internațională, în funcție de posibilitățile instituțiilor de învățământ și în limitele mijloacelor bugetare alocate în acest scop.

20. Instituțiile de învățământ asigură, după caz, planuri individualizate pentru integrare lingvistică și adaptare educațională pentru elevii străini. Pe durata programelor de integrare lingvistică, elevul frecventează programul școlar conform nivelului de studii recunoscut.

21. Pe perioada adaptării, instituția de învățământ asigură resursele didactice și digitale necesare și include elevul în activități extrașcolare.

22. În instituțiile de învățământ primar și secundar, ciclurile I și II, din Republica Moldova pot fi admiși elevii străini care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

22.1. dețin un document de identitate valabil sau, după caz, un document care atestă statutul juridic al persoanei pe teritoriul Republicii Moldova, eliberat de către autoritățile competente, cu excepția persoanelor apatride;

22.2. dețin acte de studii și/sau certificate care atestă situația școlară și le conferă dreptul de înscriere sau de continuare a studiilor la nivelul corespunzător;

22.3. au reprezentanți legali (în cazul copiilor/minorilor) cu domiciliu sau

reședință temporară pe teritoriul Republicii Moldova.

23. Înscrierea elevilor străini în învățământul primar și secundar, ciclurile I și II, se desfășoară, de regulă, până la data de 1 septembrie a anului de studii. În scopul asigurării accesului la educație și ținând cont de interesul superior al copilului, înscrierea la studii poate fi realizată și pe parcursul anului de studii.

24. Dosarul elevului străin care solicită înscrierea în învățământul primar și secundar, ciclurile I și II, se depune la OLSDÎ, în scopul realizării procedurii de recunoaștere și echivalare, și conține următoarele acte:

24.1. copiile e actelor de identitate ale elevului și ale reprezentantului său legal;

24.2. copia certificatului de naștere al copilului, după caz, și traducerea legalizată a acestuia;

24.3. copia și traducerea legalizată a actului de studii/foaia matricolă sau a altui document emis de instituția de învățământ în care copilul a studiat anterior, care confirmă nivelul de studii sau perioada absolvită;

24.4. acceptul prealabil al instituției de învățământ la care se solicită înscrierea, care constă într-o cerere de înscriere la studii avizată de către directorul instituției de învățământ;

24.5. dovada promovării, după caz, a probelor de aptitudini organizate pentru programele de învățământ artistic sau sportiv;

24.6. certificatul medical eliberat în Republica Moldova. Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene pot prezenta certificate medicale eliberate în statele respective.

25. Directorul instituției de învățământ asigură înmatricularea elevului începând cu data depunerii cererii, inclusiv pe durata procedurii de recunoaștere și echivalare a actelor de studii obținute peste hotare, realizată de către OLSDÎ.

26. Refugiații, persoanele cu protecție umanitară sau cu protecție temporară, în conformitate cu prevederile Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, pot fi exceptați de la obligația de prezentare a actelor de studii necesare pentru înmatriculare în instituțiile de învățământ din Republica Moldova, în cazul în care nu dispun de acestea din motive obiective.

27. Pentru categoriile de străini prevăzute la punctul 26, instituțiile de învățământ evaluează și validează nivelul de studii anterior al persoanei prin testări organizate la nivelul instituției, în conformitate cu cadrul normativ național și cu principiile internaționale privind dreptul la educație.

Secțiunea a 2-a. Încadrarea străinilor în instituțiile de învățământ profesional tehnic și în programele de formare profesională a adulților

28. Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene beneficiază de acces la învățământul profesional tehnic public și privat și la programele de formare profesională, inclusiv la cele de formare a adulților, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 222/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului privind educația adulților, în aceleași condiții ca și cetățenii Republicii Moldova, inclusiv în ceea ce privește drepturile și obligațiile aferente statutului de elev.

29. Cetățenii statelor terțe (non-UE) pot fi admiși în învățământul profesional tehnic pe locuri cu achitarea taxei de studii, conform contractului individual încheiat cu instituția de învățământ sau în temeiul tratatelor internaționale și al proiectelor/programele internaționale/regionale la care Republica Moldova este parte, în conformitate cu prevederile acestora.

30. Admiterea străinilor în învățământul profesional tehnic pentru străinii prevăzuți la pct. 28 și 29 se desfășoară în bază de concurs, în condițiile stabilite de Ministerul Educației și Cercetării.

31. Instruirea străinilor în învățământul profesional tehnic se realizează în limba română sau, la solicitarea candidaților, într-o limbă de circulație internațională, în funcție de posibilitățile instituțiilor de învățământ și în limitele mijloacelor bugetare alocate în acest scop.

32. Instituțiile de învățământ profesional tehnic pot organiza testarea competențelor lingvistice ale străinilor și pot asigura, după caz, măsuri de integrare lingvistică și de adaptare educațională.

33. Instituția de învățământ este responsabilă de realizarea procedurii de recunoaștere a actelor/perioadelor de studii a străinilor, în conformitate cu actele normative și cu prevederile prezentului Regulament.

34. În instituțiile de învățământ profesional tehnic din Republica Moldova pot fi admiși străinii care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

34.1. dețin un document de identitate valabil sau, după caz, un document care atestă statutul juridic al persoanei pe teritoriul Republicii Moldova, eliberat de către autoritățile competente;

34.2. dețin acte de studii sau certificate care le conferă dreptul de înscriere sau de continuare a studiilor la nivelul corespunzător.

35. Dosarul pentru participare la concursul de admitere în învățământul profesional tehnic se depune fizic sau în format electronic pe site-ul web oficial <https://eadmitere.sime.md/>.

36. Dosarul străinului care solicită înscrierea în învățământul profesional tehnic conține următoarele acte:

36.1. fișa de înscriere la concursul de admitere;

36.2. copiile actelor de identitate;

36.3. copia și traducerea legalizată a actul de studii, cu anexa care confirmă nivelul de studii absolvit;

36.4. dovada achitării taxei de înscriere.

37. Instituțiile de învățământ profesional tehnic pot organiza examene/teste pentru admiterea străinilor, în conformitate cu regulamentele interne pentru testarea cunoștințelor și a capacităților cognitive, artistice sau sportive ale candidaților, conform domeniului de studii selectat.

Secțiunea a 3-a. Încadrarea străinilor în instituțiile de învățământ superior

38. Străinii sunt admiși în învățământul superior din Republica Moldova, ciclurile I-III (licență, master și doctorat), la studii superioare integrate, rezidențiat, secundariat clinic și stagii clinice postuniversitare, în baza actelor de studii care permit accesul la nivelul corespunzător de studii.

39. Instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova organizează procesul de învățământ pentru străini la programele de studii acreditate, în conformitate cu planurile de învățământ elaborate și aprobate în baza Planului-cadru pentru studii superioare și a cadrului normativ național.

40. Străinii și apatrizii, titulari ai dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova, pot participa la concursul de admitere la studii superioare, în condițiile prevăzute pentru cetățenii Republicii Moldova, în limita planurilor de înmatriculare, pe locuri cu finanțare de la buget sau cu taxă de studii.

41. Străinii care au promovat concursul de admitere, cu excepția persoanelor înmatriculate în baza protocoalelor de colaborare sau în temeiul unor programe internaționale de mobilitate, pot fi înmatriculați pe locurile cu taxă de studii, în cuantumul stabilit de instituția de învățământ superior, în conformitate cu actele normative, inclusiv, la solicitare, la anul pregător pentru străini.

42. Locurile finanțate din bugetul de stat destinate candidaților străini, rămase neocupate în urma procesului de admitere, nu pot fi realocate studenților

autohtoni. Aceste locuri vacante sunt scoase anual la concurs prin redistribuire și sunt accesibile exclusiv studenților străini înmatriculați în regim cu taxă, proveniți din statele semnatare ale acordurilor de colaborare cu Republica Moldova, conform cadrului normativ aferent.

43. Studiile străinilor se efectuează într-o limbă de circulație internațională, în funcție de oferta instituției de învățământ.

44. Prin derogare de la prevederile pct. 44, instituțiile de învățământ superior pot înmatricula străini la programe cu predare în limba română doar cu avizul Ministerului Educației și Cercetării.

45. Cetățenii străini care optează pentru programe de studii desfășurate într-o limbă de circulație internațională sau în limba română au obligația de a face dovada cunoașterii limbii de instruire, prin prezentarea actelor de studii relevante, a certificatelor de competență lingvistică ori prin promovarea unui test de competență lingvistică organizat de către instituția de învățământ superior, în conformitate cu cadrul normativ național.

46. Instituțiile de învățământ superior prevăd modalitatea de certificare a competențelor lingvistice pentru cetățenii străini care nu prezintă la înscriere acte de studii/certificate care ar confirma cunoașterea limbii de studiu.

47. Sunt exceptați de la obligația de a susține testul de competență lingvistică:

47.1. străinii care provin din țări unde limba oficială a statului este limba în care se vor realiza studiile;

47.2. străinii care prezintă acte de studii ce demonstrează studierea limbii respective la facultatea de limbi străine;

47.3. străinii care prezintă certificate de competență lingvistică de minimum nivel B2, conform Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi, eliberate de o instituție de învățământ acreditată sau de o organizație/entitate autorizată în acest sens.

48. Străinii care urmează studiile într-o limbă de circulație internațională studiază, în mod obligatoriu, limba română ca disciplină inclusă în planul de învățământ.

49. În instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova pot fi admiși străinii care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

49.1. dețin un document de identitate valabil sau, după caz, un document care atestă statutul juridic al persoanei pe teritoriul Republicii Moldova, eliberat de către autoritățile competente;

49.2. dețin acte de studii/diplome care le conferă dreptul de înscriere sau de continuare a studiilor la ciclul corespunzător.

50. Informațiile privind condițiile și modalitatea de admitere pentru fiecare instituție de învățământ superior este plasată pe site-ul web oficial www.studyinmd.mec.gov.md.

51. Străinii sunt admiși în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova, la ciclurile I-III (licență, master și doctorat), la studii superioare integrate și la studii postuniversitare de două ori pe an, după cum urmează: până la data de 1 octombrie și până la data de 1 februarie a fiecărui an, cu condiția existenței unui plan de învățământ distinct pentru cetățenii străini la programul respectiv, precum și a calendarului academic corespunzător, aprobat de senat.

52. Dosarele străinilor candidați la studii în Republica Moldova se depun la instituțiile de învățământ superior personal, prin poștă sau prin e-mail și conțin următoarele acte:

52.1. formularul de înscriere, conform modelului aprobat de către instituția de învățământ superior;

52.2. copia pașaportului, cu termen de valabilitate de cel puțin un an;

52.3. după caz, copia și traducerea legalizată a certificatului de căsătorie, în cazul în care nu este întocmit într-o limbă de circulație internațională;

52.4. copia și traducerea legalizată a diplomei de bacalaureat sau a actului echivalent acesteia – pentru înmatriculare la învățământul superior de licență (ciclul I) sau la studii superioare integrate;

52.5. copia și traducerea legalizată a diplomei de studii superioare de licență/studii superioare integrate și a suplimentului la diplomă ori a actelor echivalente acestora – pentru înmatriculare la învățământul superior de master (ciclul II) sau la rezidențiat/secundariat clinic;

52.6. copia și traducerea legalizată a diplomei de licență, a diplomei de master și a suplimentelor la diplome ori a actelor echivalente acestora – pentru înmatriculare la învățământul superior de doctorat (ciclul III);

52.7 după caz, copia certificatelor de competență lingvistică;

52.8. declarația pe proprie răspundere privind veridicitatea actelor prezentate.

53. Actele prevăzute la subpunctele 52.5.-52.8 sunt apostilate sau supralegalizate, în conformitate cu prevederile legislației naționale a statului emitent și ale Republicii Moldova, și traduse în limba română sau într-o limbă de circulație internațională.

54. În scopul organizării eficiente a procesului de admitere a străinilor la studii superioare, instituțiile de învățământ superior sunt în drept să desfășoare o etapă de preadmitere, anterior concursul de admitere, în condițiile prezentului

Regulament.

55. Etapa de preadmitere constă în evaluarea preliminară a dosarelor candidaților străini, în vederea stabilirii îndeplinirii condițiilor de eligibilitate pentru accesul la programul de studii solicitat, și include, după caz, verificarea autenticității actelor de studii, recunoașterea și echivalarea acestora conform cadrului normativ, precum și constatarea îndeplinirii cerințelor lingvistice și academice.

56. În baza rezultatelor evaluării preliminare, instituția de învățământ superior poate emite un act privind acceptarea preliminară a candidatului, care conferă dreptul acestuia de a participa la concursul de admitere.

57. Actul prevăzut la pct. 56 nu produce efecte juridice de înmatriculare și nu conferă dreptul la studii, acestea dobândindu-se exclusiv în urma promovării concursului de admitere și emiterii actului de înmatriculare, în condițiile cadrului normativ național.

58. Procedura de organizare și desfășurare a etapei de preadmitere, inclusiv termenele, criteriile de evaluare și actele necesare, se aprobă prin acte normative interne ale instituțiilor de învățământ superior, cu respectarea prevederilor cadrului normativ național.

59. Dosarele străinilor recomandați la studii de către guvernele altor state, cu care Ministerul Educației și Cercetării are încheiate acorduri bilaterale, sunt transmise Ministerului Educației și Cercetării de către misiunile diplomatice ale acestor state în Republica Moldova până la 31 martie a fiecărui an. Pentru această categorie de candidați, copia și traducerea legalizată a actelor de studii poate fi substituită cu copia certificatului academic pentru anii de studii la nivelul corespunzător.

Secțiunea a 4-a. Transferul studenților străini

60. Transferul studenților străini care au realizat perioade de studii într-un alt stat se efectuează în condițiile stabilite pentru cetățenii Republicii Moldova, potrivit actelor normative aprobate de către Ministerul Educației și Cercetării, cu respectarea următoarelor condiții:

60.1. sunt titulari ai unui act de studii ce permite accesul la nivelul de studii pentru care optează;

60.2. au realizat studii la o instituție de învățământ superior din străinătate recunoscută de autoritățile statului respectiv;

60.3. prezintă foi matricole aferente studiilor efectuate, copii și traduceri legalizate, după caz;

60.4. au acceptul prealabil al instituției de învățământ superior din Republica Moldova privind ciclul, programul, domeniul, anul de studii la care va fi înscris candidatul, după caz, precum și diferențele de program ce urmează a fi susținute;

60.5. dețin certificate care confirmă cunoașterea limbii în care se vor realiza studiile.

61. Studenții pot solicita transferul de la o instituție de învățământ la alta, de la o formă de învățământ la alta sau de la un program de studii la altul, în cadrul aceluiași ciclu de studii, domeniu de formare profesională sau domeniu general de studii, cu condiția compatibilității planurilor de învățământ la nivelul conținuturilor de formare și a rezultatelor învățării, numărul de diferențe acceptabile de program fiind de aproximativ 20 de credite ECTS.

62. Transferul studenților este permis începând cu al doilea semestru de studii, cu condiția ca situația academică să fie încheiată integral, cu excepția studenților aflați în ultimul an de studii. Toate formalitățile privind transferul se finalizează anterior începerii noului semestru sau a noului an de studii.

63. La programele de studii superioare în domeniile reglementate prin norme de drept internațional (medicină, farmacie, stomatologie, medicină veterinară și arhitectură), transferul din alte domenii de studii nu poate fi realizat.

64. Transferul studentului se realizează prin ordin al rectorului instituției în care urmează să fie transferat, după coordonarea cu decanul facultății în care acesta va fi înmatriculat, în baza cererii de transfer. La cerere se anexează obligatoriu extrasul de note/extrasul din foaia matricolă ECTS.

65. Nu se efectuează transferul la instituția de învățământ care nu are formată grupă academică pentru programul și pentru anul de studii în care urmează a fi încadrat studentul.

66. Studenții care își fac studiile pe locuri cu finanțare de la bugetul de stat, în caz de transfer de la o instituție de învățământ la alta, de la o formă de învățământ la alta sau de la un program de studii la altul, pierd locul bugetar.

Capitolul III

ACCESUL STRĂINILOR LA ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE ȘI INOVARE

67. Străinii pot desfășura activități de cercetare și inovare în Republica Moldova în calitate de:

67.1. cercetători științifici;

- 67.2. postdoctoranzi;
- 67.3. experți implicați în proiecte de cercetare și inovare finanțate din surse publice sau private;
- 67.4. alți specialiști străini implicați în activități de cercetare, în condițiile Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259/2004;
- 67.5. doctoranzi înmatriculați la programele de doctorat în universități de peste hotare, care pot realiza activități de cercetare integral sau parțial la universitatea-gazdă din Republica Moldova, în baza acordurilor de cotutelă sau a parteneriatelor internaționale, a contractelor în cadrul Acțiunilor Marie Sklodowska-Curie din programul-cadru Orizont Europa etc.

68. Activitatea de cercetare a străinilor se realizează în baza unui acord de găzduire, încheiat între cercetătorul străin și entitatea-gazdă.

69. Acordul de găzduire stabilește cel puțin:

- 69.1. obiectul și domeniul cercetării;
- 69.2. durata activității de cercetare;
- 69.3. condițiile de desfășurare a activității;
- 69.4. drepturile și obligațiile părților;
- 69.5. condițiile privind finanțarea și proprietatea intelectuală;
- 69.6. cazurile și condițiile de încetare a acordului.

70. Forma, conținutul și elementele acordului de găzduire se aprobă prin ordin al ministrului Educației și Cercetării.

71. Acordul de găzduire nu poate produce efecte juridice în lipsa respectării condițiilor de admisie și ședere prevăzute de legislația în domeniu.

72. Entitatea-gazdă trebuie să dispună de capacitate instituțională, de resurse materiale și umane necesare pentru realizarea activităților declarate și să fie constituită sau recunoscută în condițiile legislației în domeniul cercetării și inovării.

73. Activitatea de cercetare și inovare în domeniul militariei, securității și ordinii publice se desfășoară, exclusiv, cu respectarea regimului juridic al informațiilor clasificate.

74. Dreptul de ședere temporară se acordă pentru perioada desfășurării activității de cercetare și inovare, fără a depăși durata prevăzută în acordul de găzduire.

75. Prelungirea dreptului de ședere este posibilă exclusiv în cazul prelungirii activității de cercetare și inovare, în condițiile legii.

76. Pentru acordarea/prelungirea dreptului de ședere temporară, resortisanții țărilor-terțe trebuie să îndeplinească cumulativ condițiile prevăzute de legislația în domeniu, inclusiv:

- 76.1. prezentarea acordului de găzduire;
- 76.2. declarația privind suportarea cheltuielilor aferente eventualei îndepărtări;
- 76.3. consimțământul pentru prelucrarea datelor cu caracter personal;
- 76.4. achitarea taxei de stat.

77. Cercetătorul străin are dreptul:

- 77.1. să desfășoare activitatea de cercetare și inovare în condițiile acordului de găzduire;
- 77.2. să beneficieze de acces la infrastructura de cercetare și inovare a entității gazdă;
- 77.3. să beneficieze de protecția drepturilor de proprietate intelectuală, în conformitate cu legislația;
- 77.4. să beneficieze de egalitate de tratament în raport cu cercetătorii naționali, în condițiile legii.

Exercitarea drepturilor prevăzute la prezentul punct se realizează cu respectarea securității naționale, a ordinii și a sănătății publice.

78. Cercetătorul străin este obligat:

- 78.1. să desfășoare activitatea de cercetare și inovare exclusiv în scopul declarat;
- 78.2. să respecte legislația Republicii Moldova și regulamentele interne ale entității-gazdă;
- 78.3. să informeze entitatea-gazdă și autoritățile competente despre orice modificare relevantă a situației sale juridice;
- 78.4. să părăsească teritoriul Republicii Moldova la expirarea dreptului de ședere, dacă acesta nu este prelungit în condițiile legii.

79. Entitatea-gazdă are obligația:

- 79.1. să asigure desfășurarea activității de cercetare și inovare în condiții conforme acordului de găzduire;
- 79.2. să monitorizeze respectarea scopului pentru care a fost admis cercetătorul străin;
- 79.3. să informeze autoritatea competentă pentru străini, în termen de cinci zile lucrătoare, despre încetarea sau suspendarea activității de cercetare și inovare.

80. Entitatea-gazdă poartă răspundere pentru veridicitatea informațiilor furnizate în legătură cu activitatea de cercetare și inovare a cercetătorului.

81. Acordarea sau prelungirea dreptului de ședere se refuză în cazurile prevăzute de lege, inclusiv dacă:

- 81.1. nu sunt întrunite condițiile legale;
- 81.2. documentele sunt falsificate sau conțin informații eronate.

82. Activitatea de cercetare și inovare a cercetătorului străin încetează în următoarele cazuri:

- 82.1. expirarea sau rezilierea acordului de găzduire;
- 82.2. retragerea sau expirarea dreptului de ședere;
- 82.3. constatarea nerespectării scopului declarat.

83. Încetarea activității de cercetare și inovare produce efecte juridice inclusiv asupra dreptului de ședere, în condițiile legii.

84. Răspunderea financiară a entității-gazdă încetează cel târziu la șase luni după încetarea acordului de găzduire.

Capitolul IV

OBLIGAȚIILE INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI A ORGANIZAȚIILOR DIN DOMENIILE CERCETĂRII ȘI INOVĂRII

85. Instituțiile de învățământ și organizațiile din domeniile cercetării și inovării care prestează servicii educaționale străinilor au următoarele responsabilități:

85.1. perfectarea actelor care reglementează modul de invitare și de documentare a șederii pe teritoriul Republicii Moldova a străinilor în termenele prevăzute de cadrul normativ național;

85.2. organizarea calitativă a procesului de instruire și formare și a activităților de cercetare și inovare;

85.3. informarea Ministerului Educației și Cercetării și a autorităților competente despre acțiunile ilegale desfășurate de către străini pe teritoriul Republicii Moldova, care atentează la securitatea statului, la ordinea publică, la sănătatea și moralitatea populației, inclusiv acțiunile cu caracter ideologic și religios ce contravin legislației, în temeiul informației prezentate de către organele abilitate cu referire la acțiunile ilegale ale străinilor;

85.4. instruirea obligatorie a străinilor cu privire la legislația în domeniu, inclusiv privind consecințele ce pot surveni în cazul nerespectării legislației naționale.

86. În cazul exmatriculării străinilor, instituțiile de învățământ superior și organizațiile din domeniile cercetării și inovării sunt obligate să transmită autorității competente pentru străini, în termen de cinci zile lucrătoare, extrasul

din ordinul de exmatriculare sau actul prin care se constată încetarea activității de cercetare.

87. Instituțiile de învățământ și entitățile-gazdă au obligația de a informa autoritatea competentă pentru străini, în termen de cinci zile lucrătoare, în următoarele cazuri:

87.1. neprezentarea nejustificată a străinului la studii sau la activități de cercetare, pentru o perioadă mai mare de 15 zile consecutive;

87.2. imposibilitatea de a menține legături cu străinul;

87.3. existența unor indicii rezonabile privind nerespectarea scopului declarat al șederii.

88. În cazul exmatriculării străinilor din motive de pierdere a legăturii cu instituția de învățământ, instituția informează autoritatea competentă pentru străini în termen de cinci zile lucrătoare de la emiterea ordinului de exmatriculare.

Capitolul V DISPOZIȚII SPECIALE

89. Instituțiile de învățământ informează străinii care au finalizat integral un program de studii și au susținut examenele de finalizare a unui nivel de studii despre necesitatea legalizării actelor de studii obținute la plecarea din țară, în condițiile prevăzute de Regulamentul privind aplicarea apostilei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 163/2007, și de Regulamentul cu privire la procedura de supralegalizare a documentelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 421/2013.

90. Cetățenii străini care au cel puțin unul dintre părinți cetățean al Republicii Moldova pot participa la concursul de admitere în învățământul profesional tehnic și superior, în condițiile prevăzute pentru cetățenii Republicii Moldova, în limitele locurilor aprobate în planurile (comanda de stat) de admitere în învățământul superior și de pregătire a cadrelor de specialitate pe meserii, specialități și domenii generale de studiu, pe locuri cu finanțare de la buget sau cu taxă de studii.

91. Instituțiile de învățământ superior și instituțiile din domeniile cercetării și inovării eliberează acte confirmative persoanelor care au realizat activități de cercetare ce nu fac parte integrantă din programele de studii (mobilități de cercetare, stagii de cercetare etc.).

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind accesul străinilor la studii și activități de cercetare și inovare în Republica Moldova

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind accesul străinilor la studii și activități de cercetare și inovare în Republica Moldova a fost elaborat de Ministerul Educației și Cercetării în calitate de autoritate publică centrală responsabilă de asigurarea accesului cetățenilor străini la studii și activități de cercetare și inovare.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul a fost elaborat în temeiul art. 150 din Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634), cu modificările ulterioare și al art. 112 din Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259/2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 58–66, art. 131), cu modificările ulterioare. Totodată, la elaborarea Regulamentului au fost analizate prevederile promovate prin Legea 200/2025 privind libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora, precum și ale proiectului Legii privind admisia, șederea și supravegherea străinilor pe teritoriul Republicii Moldova, pentru a sincroniza proiectele normative în domeniu, planificate pentru elaborare și promovare, în contextul armonizării legislației. Elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind accesul străinilor la studii și activități de cercetare și inovare în Republica Moldova este prevăzută în Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, (PNA) pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, cu modificările introduse prin Hotărârea Guvernului nr. 818/2025, acțiunea normativă nr. 17 din Capitolul 26 Educație și Cultură, Cluster 3 Competitivitate și creștere incluzivă, având termen de realizare – martie 2026.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Actualmente, reglementările privind accesul străinilor la studii și activități de cercetare și inovare sunt depășite, fiind prevăzute episodice în diverse acte normative: Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259-XV/2004, Hotărârea Guvernului nr. 504/2017 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la studiile străinilor în instituțiile de învățământ din Republica Moldova, precum și în acte normative secundare ale MEC. În procesul de screening al legislației europene, instituțiile cu competențe în domeniul reglementării migrației au identificat lacune, suprapuneri și neconcordanțe la nivel normativ. În acest context, Ministerul Afacerilor Interne a elaborat și promovat Legea nr. 200/2025 privind libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora, precum și proiectul Legii privind admisia, șederea și supravegherea străinilor pe teritoriul Republicii Moldova, care stabilesc un nou cadru juridic general în domeniul migrației. Prezentul proiect de hotărâre de guvern reprezintă o măsură normativă necesară pentru alinierea legislației naționale la standardele Uniunii Europene (UE), în contextul procesului de aderare la Uniunea Europeană. Proiectul urmărește reglementarea accesului străinilor la studii și activități de cercetare și inovare în Republica Moldova. În acest sens, se propune crearea unui cadru normativ unitar care să stabilească condițiile și procedurile de admitere, școlarizare și organizare a procesului educațional și al activităților de cercetare și inovare. Acest cadru va fi aplicabil cetățenilor Uniunii Europene, Spațiului Economic European și Confederației Elvețiene, țărilor terțe (non-UE), refugiaților și persoanelor care beneficiază de o formă de protecție internațională.

În același timp, lipsa unui mecanism coerent și armonizat diminuează atractivitatea Republicii Moldova pentru studenți și cercetători internaționali. Prin instituirea unui cadru clar și predictibil, țara se va putea alinia la bunele practici europene și își va consolida poziția ca spațiu competitiv în domeniul educației și cercetării.

Regulamentul va contribui la crearea unui mediu modern, sigur și flexibil, favorabil integrării și atragerii competențelor internaționale, consolidând poziția Republicii Moldova în rețeaua academică și de cercetare globală.

Prin această inițiativă, Republica Moldova își reafirmă angajamentul de a construi un sistem educațional și de cercetare compatibil cu standardele europene, capabil să valorifice potențialul internațional și să contribuie la dezvoltarea durabilă a țării.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul noului Regulament introduce o serie de elemente de noutate conceptuale, instituționale și procedurale, după cum urmează:

Extinderea domeniului de reglementare: Dacă HG nr. 504/2017 vizează exclusiv admiterea străinilor la studii, noul regulament extinde domeniul de aplicare și include explicit accesul străinilor la activități de cercetare și inovare, precum și participarea cercetătorilor străini în instituții de cercetare și inovare din Republica Moldova.

Alinierea la noul cadru legislativ în domeniul migrației; Proiectul noului regulament este corelat cu Legea nr. 200/2025 privind libera circulație și ședere a cetățenilor UE și cu proiectul Legii privind admisia, șederea și supravegherea străinilor, care stabilesc noul cadru general în domeniul migrației. Spre deosebire de HG nr. 504/2017, proiectul actual prevede armonizarea progresivă cu Directiva (UE) 2016/801 privind intrarea și șederea resortisanților țărilor terțe în scop de studii și cercetare și inovare.

Clarificarea și diversificarea categoriilor de beneficiari: Dacă vechiul regulament se referea generic la „străini”, care veneau în RM în scop de studii, noul proiect introduce și diferențiază clar categoriile: elevi străini, studenți străini, cercetători străini, cetățeni ai UE și membrii de familie ai acestora.

Noul proiect introduce și diferențiază clar categoriile străinilor: (I) străini care dețin cetățenia unui stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene, (II) străini, cetățeni ai statelor terțe (non-UE) și (III) străini, care solicită sau au dobândit o formă de protecție în Republica Moldova sau apatrizii a căror ședere pe teritoriul Republicii Moldova este oficial recunoscută conform legii.

Proceduri transparente și predictibile: Proiectul detaliază etapele de acces la studii și cercetare, stabilește condiții clare privind documentele, termenele și obligațiile părților, consolidează transparența și previzibilitatea procedurilor pentru străini.

Includerea Domeniului de cercetare și inovare, de asemenea este o noutate, Regulamentul stipulând condiții de realizare a activităților de cercetare și inovare în conformitate cu prevederile Directivei (UE) 2016/801 privind intrarea și șederea resortisanților țărilor terțe în scop de studii și cercetare și inovare.

Prin aceste elemente, noul Regulament va contribui la reducerea interpretărilor neuniforme și a practicilor divergente, asigurând un cadru normativ coerent și modern.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost identificate

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea noului regulament va avea un impact pozitiv asupra sectorului public prin clarificarea competențelor autorităților implicate și eficientizarea cooperării interinstituționale în domeniul educației, cercetării și migrației. Regulamentul va standardiza procedurile administrative aplicate de instituțiile publice, reducând riscul interpretărilor neuniforme. De asemenea, acesta va contribui la consolidarea capacității administrative a

instituțiilor publice de educație și cercetare și la alinierea cadrului normativ național la standardele Uniunii Europene, fără a genera cheltuieli bugetare suplimentare.

Adoptarea proiectului de Hotărâre de Guvern va avea efecte funcționale asupra instituțiilor implicate în gestiunea accesului cetățenilor străini la studii și activități de cercetare și inovare. Implementarea actului normative va conduce la:

Consolidarea cadrului instituțional și clarificarea competențelor pentru autoritățile publice implicate: Ministerul Educației și Cercetării; instituțiile de învățământ superior și de cercetare publice; autoritățile competente în domeniul migrației.

Această delimitare clară va conduce la o mai bună coordonare interinstituțională, reducerea suprapunerilor de competențe și la eficientizarea proceselor administrative existente.

Adaptarea capacităților administrative ale instituțiilor publice:

Instituțiile publice din domeniul educației și cercetării își vor adapta procedurile interne, inclusiv: actualizarea regulamentelor interne; instruirea personalului responsabil de relația cu studenții și cercetătorii străini; ajustarea mecanismelor de raportare și monitorizare.

Creșterea atractivității instituțiilor publice de educație și cercetare. Prin stabilirea unui cadru normativ clar și previzibil, regulamentul va contribui la:

- creșterea capacității instituțiilor publice de a atrage studenți și cercetători străini;
- internaționalizarea sistemului de educație și cercetare;
- consolidarea rolului instituțiilor publice în rețele academice și științifice internaționale.

Această evoluție va avea un impact pozitiv pe termen mediu și lung asupra calității și competitivității sectorului public.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul nu necesită cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat. Aprobarea unui cadru normativ clar pentru atragerea studenților și cercetătorilor străini va spori competitivitatea internațională a instituțiilor de învățământ și cercetare din Republica Moldova și va contribui la creșterea resurselor financiare ale acestora, în contextul competiției globale tot mai accentuate pentru atragerea studenților internaționali.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Noul regulament va avea un impact pozitiv asupra sectorului privat prin crearea unui cadru normativ clar și previzibil pentru instituțiile private de învățământ și de cercetare implicate în admiterea și colaborarea cu studenți și cercetători străini. Acesta va facilita atragerea de resurse umane calificate din afara țării și va stimula internaționalizarea serviciilor educaționale și de cercetare. Totodată, regulamentul va contribui la dezvoltarea parteneriatelor dintre mediul academic și sectorul privat, inclusiv în cadrul proiectelor de cercetare și inovare. Implementarea regulamentului nu va genera costuri suplimentare pentru sectorul privat.

Principalele efecte asupra sectorului privat:

- crearea unui cadru normativ clar și previzibil – instituțiile private de învățământ și cercetare vor beneficia de proceduri transparente și uniforme în relația cu studenții și cercetătorii străini;
- facilitarea atragerii resurselor umane calificate și stimularea internaționalizării – noul regulament va sprijini diversificarea și creșterea calității serviciilor educaționale și de cercetare oferite de sectorul privat;
- dezvoltarea parteneriatelor cu mediul academic – va fi consolidată cooperarea dintre instituțiile private și cele publice, în special în proiectele de cercetare și inovare, contribuind la integrarea Republicii Moldova în rețele academice și științifice internaționale.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Impactul social al noului regulament se va manifesta prin:

- facilitarea accesului studenților și cercetătorilor străini la sistemul educațional și de cercetare;
- promovarea diversității culturale și a dialogului intercultural;
- creșterea calității mediului academic și științific prin schimb de cunoștințe și bune practici internaționale;

consolidarea imaginii Republicii Moldova ca stat deschis și atractiv pentru educație și cercetare.

- dezvoltarea competențelor interculturale ale studenților și cadrelor didactice;
- consolidarea cooperării academice și științifice internaționale;
- sporirea atractivității instituțiilor de învățământ pentru parteneriate și proiecte internaționale.
- Impactul social negativ nu este anticipat.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil

4.6. Alte impacturi și informații relevante

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Aprobarea Hotărârii de Guvern va necesita elaborarea și ajustarea actelor normative subsecvente, revizuirea cadrului normativ conexe și corelarea procedurilor administrative cu prevederile Directivei (UE) 2016/801. Totodată, va fi necesară actualizarea regulamentelor interne ale instituțiilor de învățământ și organizațiilor din domeniile cercetării și inovării și monitorizarea continuă a procesului de armonizare cu acquis-ul Uniunii Europene.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Implementarea efectivă a legislației UE necesită nu doar transpunerea prevederilor relevante, ci și instituirea unui cadru normativ intern funcțional, capabil să asigure aplicarea unitară și coerentă a acestora. În acest sens, proiectul de hotărâre de guvern prevede măsuri de ordin instituțional și procedural, care să asigure aplicarea eficientă a legislației europene, precum și un cadru operațional național pentru a produce efecte juridice concrete, inclusiv instituirea unui cadru juridic unitar și coerent pentru accesul străinilor la studii și cercetare, aplicabil instituțiilor de învățământ și de cercetare, publice și private.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Potrivit prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe site-ul oficial al Cancelariei de Stat a fost plasat anunțul privind inițierea elaborării proiectului de hotărâre a Guvernului https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15957. Proiectul a fost supus avizării de către ministerele Afacerilor Interne, Apărării, Afacerilor Externe, Muncii și Protecției Sociale, Sănătății, Culturii, Energiei și supus consultării publice, conform cerințelor cadrului normativ menționat supra.

7. Concluziile expertizelor

În temeiul art. 34 din Legea nr. 100/2017, proiectul a fost supus expertizei anticorupție și expertizei juridice. Concluziile expertizei au fost luate în considerare la definitivarea textului Hotărârii de Guvern.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul se încorporează în cadrul normativ în vigoare și va necesita modificarea de acte normative subsecvente.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor prezentei hotărâri va fi realizată de către autoritățile publice centrale cu competențe în domeniu, instituțiile de învățământ și de cercetare, publice și private.

Ministru

Dan PERCIUN

SINTEZA

la proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind accesul străinilor la studii și activități de cercetare și inovare în Republica Moldova

Avizare			
Participantul la avizare	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Opinia Ministerului Educației și Cercetării	Argumentarea autorului proiectului
Centrul de Armonizare a Legislației	<i>Observații de compatibilitate cu Directiva (UE) 2016/801</i> Proiectul național asigură o transpunere parțială a art. 8 din Directiva (UE) 2016/801, în special, în ceea ce privește obligația prezentării acordului de găzduire ca temei pentru desfășurarea activității de cercetare și pentru acordarea sau prelungirea dreptului de ședere temporară. Pentru a asigura o transpunere fidelă și completă a alin. (2), se recomandă completarea normei în sensul precizării entității responsabile și al introducerii plafonului de 6 luni, prevăzut de directivă.	Se acceptă	A fost introdus un punct nou
	Se recomandă revizuirea modului de transpunere a art. 9 (2) – (3) din Directiva (UE) 2016/801, întrucât, deși proiectul de Lege privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova asigură transpunerea art. 9 (1) prin instituirea procedurii de aprobare (avizul Ministerului Educației și Cercetării și reglementarea procedurii prin acte subsecvente), nu sunt reflectate expres elementele prevăzute la alin. (2) și (3), referitoare la condițiile, controlul și eventualele măsuri de refuz al reînnoirii sau de retragere a aprobării. Deși aceste dispoziții au caracter opțional, odată ce statul a optat pentru instituirea procedurii de aprobare a organizațiilor de cercetare, nepreluarea mecanismelor privind retragerea sau refuzul reînnoirii poate afecta coerența regimului juridic instituit și poate fi calificată drept o transpunere incompletă sau insuficient fundamentată.	Nu se acceptă	Condițiile de aprobare a organizației de cercetare-inovare vor fi prevăzute într-un act normativ secundar.
	Proiectul național, la pct. 66.6, prevede doar că acordul de găzduire stabilește „cazurile și condițiile de încetare”, fără a reglementa expres încetarea automată a acestuia în situațiile prevăzute la art. 10 (5) din Directiva (UE) 2016/801, respectiv, în cazul neadmiterii resortisantului țării terțe sau al încetării relației juridice dintre cercetător și organizația de	Nu se acceptă	Condițiile de încetare a raporturilor vor fi stipulate în Acordul de găzduire aprobat prin Ordin de ministru.

	cercetare. În absența unei prevederi exprese privind încetarea automată în aceste ipoteze, transpunerea poate fi calificată drept incompletă.		
	Totodată, proiectul nu reglementează și nu reflectă dispozițiile art. 10 (7) – (8) din directivă, calificate drept opționale. Cu toate acestea, în măsura în care cadrul național instituie o procedură de aprobare și supraveghere a organizațiilor de cercetare și reglementează acordul de găzduire ca instrument juridic central al admiterii, nepreluarea mecanismelor privind confirmarea finalizării activității de cercetare sau consecințele retragerii/refuzului reînnoirii aprobării asupra acordurilor existente poate afecta coerența regimului juridic instituit.	Nu se acceptă	Condițiile de aprobare a organizației de cercetare-inovare vor fi prevăzute într-un act normativ secundar.
	Referitor la prevederile UE obligatorii, în speță: art. 1 lit. b), art. 3, pct. 18 - 20, art. 4, art. 21 (3), art. 25 (9), art. 26 (6), Capitolul VI și Capitolul VIII din actul UE, se constată că acestea nu sunt transpuse în proiectul național și nici în proiectul de lege privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova. În cadrul consultărilor cu Comisia Europeană s-a convenit că, la această etapă, transpunerea integrală a acestor dispoziții nu este posibilă, având în vedere statutul Republicii Moldova și particularitățile cadrului normativ național. În acest context, Comisia nu a insistat asupra preluării acestor prevederi în legislația națională.		
	III. Respectarea mecanismului de armonizare a) Obiecții privind Tabelele de concordanță Tabelul de concordanță pentru Directiva (UE) 2016/801 urmează a fi revizuit, după cum urmează: - La compartimentul 7, se vor menționa articolele, alineatele, paragrafele etc. ale proiectului de act normativ național, care corespund și transpun dispozițiile corespondente ale actului juridic european din compartimentul 6 al tabelului de concordanță, cu transcrierea tuturor prevederilor proiectului cuprinse în aceste articole, alineate, paragrafe etc., astfel încât să fie reflectat întreg textul proiectului de act normativ național. În cazul în care, prevederile actului juridic european au constituit anterior obiect al transunerii în legislația națională, se menționează titlul actului normativ național, articolul, alineatul, paragraful etc. care au transpus dispozițiile actului juridic european.	Se acceptă	Tabelul de Concordanță a fost completat
	Compartimentul 9 al Tabelului de concordanță va fi completat cu explicațiile și motivele care stau la baza netransunerii sau transunerii	Se acceptă	Tabelul de Concordanță a fost completat

	<p>parțiale a prevederilor actului UE, fiind inserate trimiteri, mențiuni relevante ce menționează diferențele dintre prevederile actului UE și prevederile proiectului de act normativ național, cât și se vor indica termenele preconizate pentru realizarea transpunerii integrale ale dispozițiilor actului Uniunii Europene și proiectele de acte normative care vor înlătura diferențele de compatibilitate.</p>		
	<p>b) Observații privind Clauza de armonizare În cazul în care se va ține cont de observațiile expuse supra, clauza de armonizare a proiectului național se va expune în următoarea redacție: „ Prezenta hotărâre: - transpune parțial (transpune: art. 8 (1) – (2), art. 10 (1) – (3) și (5) – (6), art. 11 (1) lit. c), art. 12 (1) lit. b), art. 22 (1)) Directiva (UE) 2016/801 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru cercetare, studii, formare profesională, servicii de voluntariat, programe de schimb de elevi sau proiecte educaționale și muncă au pair, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 132 din 21 mai 2016, CELEX: 32016L0801, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2021/1883 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 octombrie 2021; - transpune parțial (transpune art. 24 (1)) Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 158 din 30 aprilie 2004, CELEX:32004L0038, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii; - transpune parțial (transpune: art. 1 - 2) Directiva Consiliului din 25 iulie 1977 privind educația copiilor lucrătorilor migranți (77/486/CEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 199/32 din 6 august 1977, CELEX: 31977L0486”</p>	Se acceptă	Clauza de armonizare a fost actualizată

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Din punct de vedere juridic și administrativ, termenul de „exmatriculare” este aplicabil exclusiv procesului educațional (pierderea calității de elev, student sau doctorand). Organizațiile din domeniile cercetării și inovării nu „înmatriculează” experți sau cercetători străini și, deci, nu pot emite un „ordin de exmatriculare”. Se va completa la pct. 81, după sintagma „extrasul din ordinul de exmatriculare” se va completa cu sintagma „, sau actul prin care se constată încetarea activității de cercetare”	Se acceptă	Se va completa conform propunerii
Ministerul Apărării	1. În Capitolul I, Dispoziții generale, Secțiunea 1. Domeniul de aplicare, după punctul 2, includerea unui punct nou cu următorul conținut: ”În cazul instituțiilor de învățământ în domeniul militariei, securității și ordinii publice, prevederile prezentului Regulament se aplică în măsura în care nu contravin legislației speciale și acordurilor bilaterale internaționale.”	Se acceptă.	A fost introdus pct. respectiv
	2. În interesul securității naționale, accesul cetățenilor străini la sursele de documentare aferente activităților de cercetare și inovare, necesită a fi supus unor restricții vizând respectarea confidențialității. Se propune, după punctul 61 din Capitolul III, includerea unui punct nou cu următorul conținut: ”Activitatea de cercetare și inovare în domeniul militariei, securității și ordinii publice se desfășoară, exclusiv, cu respectarea regimului juridic al informațiilor clasificate.”	Se acceptă	
	3. numerotarea punctului 55.8 este dublată, este necesar de redactat, astfel încât după pct.55.8 , să urmeze pct.55.9 ;	Se acceptă	
	4. după conținutul capitolului III, lipsește capitolul IV;	Se acceptă	
	5. la pct.34 , după cuvintele ”a actelor/perioadelor de”, cuvântul ”stududii” necesită a fi redactat în ”studii”;	Se acceptă	
	6. la pct.43 , după cuvintele ”de învățământ superior”, cuvântul ”confom” necesită a fi redactat în ”conform”;	Se acceptă	
	7. la pct.55 , după cuvintele ”cu condiția existenței”, cuvântul ”plaului”, necesită a fi redactat în ”planului”.	Se acceptă	
Ministerul Finanțelor	1. de completat la final pct.19 și pct.32 cu sintagma „și în limita mijloacelor bugetare alocate în acest scop” întru aducerea în concordanță cu prevederile art.150 alin.(4) din Codul educației nr.152/2014	Se acceptă	
	2. de exclus pct.22, întrucât normele ce reglementează condițiile și modalitatea de remunerare a cadrelor didactice sunt prevăzute în actele normative în domeniu, și anume Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar și Hotărârea Guvernului nr.1231/2018	Se acceptă parțial.	MEC consideră important ca această prevedere să rămână. Se va face referință generală: <i>în conformitate cu actele normative naționale.</i>

	pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.		
Ministerul Afacerilor Interne	La Proiectul Hotărârii de Guvern 1. În clauza de armonizare urmează a fi incluse expres articolele care se transpun parțial din Directiva 2016/801 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru cercetare, studii, formare profesională, servicii de voluntariat, programe de schimb de elevi sau proiecte educaționale.	Se acceptă	
	2. a se ține cont de faptul că proiectul de lege privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova, elaborat de Ministerul Afacerilor Interne, care transpune parțial Directiva 2016/801, intră în vigoare la 1 iunie 2027. Actul normativ respectiv va institui un cadru juridic revizuit privind condițiile de admisie, ședere și documentare a străinilor pe teritoriul Republicii Moldova. Întrucât prevederile proiectului de Regulament examinat fac trimitere și se bazează, în mod direct, pe reglementările privind admisia și șederea străinilor pe teritoriul Republicii Moldova, aplicarea acestuia înainte de intrarea în vigoare a noului cadru normativ nu este posibilă. În vederea asigurării coerenței cadrului normativ și a aplicării unitare a noilor reglementări în domeniul migrației, se propune stabilirea aceluiași termen de intrare în vigoare pentru prezentul Regulament, respectiv data de 1 iunie 2027	Nu se acceptă	Ministerul urmează să pună în aplicare acest act normativ în termen proxime, astfel referința la legislația privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova va fi exclusă, menționându-se la general acte normative naționale.
	II. La proiectul Regulamentului: 1. În scopul asigurării coerenței terminologice și al alinierii proiectului Regulamentului la cadrul normativ național în domeniul științei și inovării se propune utilizarea consecventă, pe tot parcursul textului Regulamentului, a sintagmei „cercetare, inovare și transfer tehnologic”, în conformitate cu terminologia consacrată de Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259/2004.	Nu se acceptă.	Dimensiunea transfer tehnologic implică reglementări specifice care nu fac obiectul prezentului proiect de act normativ.
	2. Pe tot parcursul textului, cuvintele „cadrul normativ în vigoare” și „legislația în vigoare” se vor substitui cu cuvintele „cadrul normativ național”, la forma gramaticală corespunzătoare.	Se acceptă	
3. Pe tot parcursul textului, cuvintele „drept de ședere provizorie” se vor substitui cu cuvintele „drept de ședere temporară”, la forma gramaticală corespunzătoare.	Se acceptă		

4. Pe tot parcursul textului, cuvintele „legislația privind regimul străinilor” se vor substitui cu „legislația în domeniu”, la forma gramaticală corespunzătoare.	Se acceptă	
5. Pct. 1 se propune a fi expus în următoarea redacție: „1. Regulamentul privind accesul străinilor la studii și activități de cercetare și inovare în Republica Moldova (în continuare – Regulament), stabilește cadrul normativ unitar privind condițiile și procedurile de admitere, școlarizare și organizarea procesului de studii și a activităților de cercetare și inovare pentru străini în Republica Moldova.”. Propunerea are drept scop evitarea enumerării categoriilor de străini la care se referă Regulamentul, dat fiind faptul pct. nr. 3 al proiectului reglementează exhaustiv categoriile de străini la care se aplică prevederile proiectului.	Se acceptă	
6. La pct. 3 , se impune efectuarea modificărilor care să alinieze prevederile proiectului Regulamentului la terminologia utilizată în legislația națională. Astfel, subpunctele 3.1-3.3 . vor avea următorul cuprins: „3.1. <i>străinii cetățeni ai unuia dintre statele membre ale Uniunii Europene sau statelor semnatare a Acordului Schengen și membrii familiilor acestora, care sunt titulari ai cărții de rezidență;</i> 3.2. <i>străinii cetățenii ai statelor terțe (non-UE) care sunt admiși pe teritoriul Republicii Moldova în condițiile stabilite de legislația națională și de tratatele internaționale relevante;</i> 3.3. <i>străinii care sunt subiecții Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova.”</i>	Se acceptă	
7. Pct. 3 se va completa cu subpct. 3.4. cu următorul conținut: „3.4. apatrizii documentați pe teritoriul Republicii Moldova, solicitanții statutului de apatrid și apatrizii al căror statut a fost recunoscut pe teritoriul Republicii Moldova.”. Prin urmare, termenii prevăzuți în pct. 3 se vor utiliza pe tot parcursul textului proiectului Regulamentului, la forma gramaticală corespunzătoare.	Se acceptă	
8. La pct. 6 , textul „în curs de promovare”, urmează a fi exclus deoarece creează un vid normativ, iar trimiterea la un act juridic, care actualmente, se află la faza de promovare, nu conține un suport legal definit.	Se acceptă	
9. Se propune completarea Capitolului I (Dispoziții generale) cu un nou punct, cu următorul cuprins: „ <i>Admiterea la studii, încheierea acordului de găzduire sau acceptare în programe de cercetare și inovare nu conferă din oficiu dreptul de admisie sau ședere pe teritoriul Republicii Moldova.</i> ”	Se acceptă	

<i>Dreptul de admisie și ședere se acordă în conformitate cu cadrul normativ național din domeniu”.</i>		
10. La pct. 16 , cuvântul „intrarea” se va substitui cu cuvântul „admisia”;	Se acceptă	
11. Pct. 22 va fi exclus sau reformulat dat fiind faptul că, contravine prevederilor art.1 alin.(3) din Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar care stipulează că, modul și condițiile de salarizare a personalului din sectorul bugetar țin în exclusivitate de prezenta lege și nu pot fi obiectul de reglementare a altor acte normative, cu excepția celor ce rezultă din legea respectivă.	Se acceptă parțial.	Se va reformula. MEC consideră important includerea unei prevederi de motivare a cadrelor didactice implicate în procesele de integrare lingvistică
12. La pct. 23, subpct. 23.1. se constată că formularea actuală care prevede obligația „deținerii de acte valabile ce atestă cetățenia unui alt stat” nu este aplicabilă tuturor categoriilor de străini enumerate la pct. 3 din proiectul Regulamentului. În special, această condiție nu va putea fi îndeplinită de subiecții Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, care, în unele cazuri nu dispun de documente de identitate sau de călătorie, precum și de apatrizii care, prin definiție, nu dețin cetățenia unui stat. se propune reformularea subpct. 23.1. după cum urmează: „23.1. deținerea unui document valabil de identitate sau, după caz, a unui document care atestă statutul juridic al persoanei pe teritoriul Republicii Moldova, eliberat de autoritățile competente;” Aceeași propunere este valabilă și pentru subpct. 35.1 și 53.1.	Se acceptă	
13. Pct. 23.3 se propune expunerea în următoarea redacție: „23.3. au reprezentanți legali (în cazul copiilor/minorilor) cu domiciliu sau reședință temporară pe teritoriul Republicii Moldova.” Această completare reiese din necesitatea plierii cu prevederile art. 3 din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova și Convenția ONU privind drepturile copilului.	Se acceptă	
14 În scopul alinierii la prevederile art. 27-29 din Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova. La pct. 27 , după sintagma „protecție internațională” se va completa cu textul: „(refugiați, persoane cu protecție umanitară sau protecție temporară)”	Se acceptă	
15. La pct. 36 , cuvintele „pagina web” se vor substitui cu cuvintele „site-ul web oficial”, întru adaptarea terminologiei juridice utilizată la prevederile Regulamentului cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și la cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 728/2023 cu privire la	Se acceptă	

site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora. Concomitent, obiecția expusă supra se reiterează și în raport cu termenul „site-ul”, întrebuițat la pct. 54 .		
16. La pct. 49.3 , la final, se va completa cu textul: „eliberat de o instituție de învățământ acreditată” în scopul validării certificatelor lingvistice și prevenirea fraudelor, conform standardelor europene transpuse,	Se acceptă parțial	Se va redacta prevederea: „eliberat de o instituție de învățământ acreditată sau organizație/entitate autorizată în acest sens”
17. La pct. 55 se atestă o eroare tehnică la numerotarea subpunctelor, fiind dublat numărul de ordine al subpct. „55.8.” În acest context, este indispensabilă revizuirea pct. 56, în vederea clarificării setului de acte, care urmează a fi apostilate/supralegalizate, în conformitate cu prevederile legislației naționale a statului emitent și a Republicii Moldova și traduse în limba română sau într-o limbă de circulație internațională.	Se acceptă	
18. La pct. 62 , se va include în calitate de persoană care poate desfășura activități de cercetare și subiecții prevăzuți la pct. 3.4.	Se acceptă	
19. La pct. 66 se va respecta corectitudinea transunerii prevederilor art. 10 a Directivei 2016/801. Astfel Acordul de găzduire va conține: - titlul, scopul activității de cercetare sau al domeniului de cercetare; - un angajament din partea străinului de a face eforturi pentru a finaliza activitatea de cercetare; - disponibilitatea resurselor financiare necesare pentru realizarea cercetării.	Nu se acceptă.	Acordul de găzduire va fi obiect de reglementare a unui act normativ secundar. Proiectul de Regulament prevede: „Forma, conținutul și elementele acordului de găzduire se aprobă prin ordinul Ministrului Educației și Cercetării”.
20. Pct. 69 urmează a fi exclusă având în vedere că se dublează cu pct. 16 și 17	Se acceptă	
21. Pct. 72 va avea următorul cuprins: „72. Pentru acordarea/prelungirea dreptului de ședere temporară, resortisanții țărilor terțe trebuie să îndeplinească cumulativ condițiile prevăzute de legislația în domeniu”.	Se acceptă	
22. Subpct. 72.1-72.4 urmează a fi excluse, având în vedere că aceste condiții se regăsesc în prevederile proiectului de lege privind admisia, șederea și supravegherea străinilor (elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne).	Nu se acceptă.	Considerăm judicios menționarea expresă a condițiilor în Regulamentul dat pentru asigurarea unei interpretări corecte a legislației în domeniu
23. Se propune completarea Capitolul V (Obligații și responsabilități) cu un nou punct, cu următorul cuprins: „82.1 <i>Instituțiile de învățământ și entitățile</i>	Se acceptă	

	<p><i>gază au obligația de a informa autoritatea competentă pentru străini, în termen de 5 zile lucrătoare, în următoarele cazuri:</i></p> <p><i>82.1.1. neprezentarea nejustificată a străinului la studii sau activități de cercetare pentru o perioadă mai mare de 15 zile consecutive;</i></p> <p><i>82.1.2. imposibilitatea de a menține legăturii cu străinul;</i></p> <p><i>82.1.3. existența unor indicii rezonabile privind nerespectarea scopului declarat al șederii.</i></p> <p>Această prevedere consolidează mecanismele de monitorizare a străinilor și se aliniază cu prevederile din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, facilitând prevenirea șederii ilegale</p>		
	<p>III. La nota de fundamentare:</p> <p>1. Autorul invocă drept temei a elaborării actului normativ acțiunea nr. 17 din Capitolul 26 „Educație și cultură”, cluster 3 „Competitivitate și creștere incluzivă”. La această acțiune, actul UE de referință este „Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/1877 a Comisiei din 22 octombrie 2021 privind cadrul de măsuri de incluziune pentru programele Erasmus+ și Corpul european de solidaritate 2021 2027 (Text cu relevanță pentru SEE)”, totuși, clauza de armonizare a proiectului nu face trimitere la Decizia dată.</p>	Se ia act.	Referința la Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/1877 a Comisiei din 22 octombrie 2021 privind cadrul de măsuri de incluziune pentru programele Erasmus+ și Corpul european de solidaritate 2021 2027 (Text cu relevanță pentru SEE) Referința la Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/1877 a Comisiei din 22 octombrie 2021 privind cadrul de măsuri de incluziune pentru programele Erasmus+ și Corpul european de solidaritate pentru perioada 2021–2027 (Text cu relevanță pentru SEE) a fost realizată în cadrul exercițiului de self-screening. Actul Uniunii Europene menționat nu face obiectul transpunerii în legislația Republicii Moldova, întrucât se aplică exclusiv statelor membre ale Uniunii Europene și stabilește măsuri de implementare aferente programelor pentru perioada 2021–2027.
Ministerul Sănătății	1. La subpct. 5.3, după cuvintele „de master (ciclul II)”, urmează a fi completat cu cuvintele „studii superioare integrate (ciclul I + II)”.	Se acceptă	

2. La subpct. 5.8, după cuvântul „masterat”, urmează a fi completat cu cuvintele „studii superioare integrate (ciclul I + II)”.	Se acceptă	
3. La pct. 6, textul „Legea privind admisia (în curs de promovare)”, de înlocuit cu textul „proiectul Legii privind admisia”.	Se acceptă parțial.	Referință la proiectul de lege va fi exclusă.
4. Pct. 7, urmează a fi completat cu un subpct. nou cu următorul cuprins: „7.1. Accesul cetățenilor străini la activități de cercetare și inovare se realizează în condițiile prezentului regulament”.	Se acceptă	Va fi un punct separat în cadrul Regulamentului.
La pct. 11, textul urmează a fi modificat și a se expune în următoarea redacție: „Procesul de învățământ pentru străini se desfășoară în instituțiile de învățământ recunoscute de autoritatea publică responsabilă de sector și/sau în instituțiile de învățământ superior care dispun de autorizație de funcționare provizorie, precum și la programe de studii acreditate sau autorizate provizoriu, în conformitate cu cadrul normativ”.	Nu se acceptă	Contravine Codului Educației nr. 152/2014, art. 150, pct. 3. „ Dreptul de organizare a studiilor pentru străini îl dețin în exclusivitate instituțiile de învățământ acreditate și care oferă programe de studii acreditate.”
6. La pct. 19, după cuvintele „ciclul I și II”, urmează a fi completat cu cuvintele „studii superioare integrate (ciclul I + II)”.	Nu se acceptă.	Norma vizează ciclul I și II din învățământul general, ciclul I: învățământul gimnazial; ciclul II: învățământul liceal.
7. La pct. 23, după cuvintele „ciclul I și II”, urmează a fi completat cu cuvintele „studii superioare integrate (ciclul I + II)”.	Nu se acceptă.	Norma vizează ciclul I și II din învățământul general, ciclul I: învățământul gimnazial; ciclul II: învățământul liceal.
8. La pct. 24, după cuvintele „ciclul I și II”, urmează a fi completat cu cuvintele „studii superioare integrate (ciclul I + II)”.	Nu se acceptă.	Norma vizează ciclul I și II din învățământul general, ciclul I: învățământul gimnazial; ciclul II: învățământul liceal.
9. La pct. 25, după cuvintele „ciclul I și II”, urmează a fi completat cu cuvintele „studii superioare integrate (ciclul I + II)”.	Nu se acceptă.	Norma vizează ciclul I și II din învățământul general, ciclul I: învățământul gimnazial; ciclul II: învățământul liceal.
10. La pct. 40, textul „studii postdoctorale”, de înlocuit cu textul „programe de postdoctorat”.	Se acceptă	
11. La pct. 41, textul urmează a fi modificat și a se expune în următoarea redacție: „Instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova” organizează procesul de învățământ pentru străini la programe de studii acreditate sau	Se acceptă parțial.	Pct. 41 se expune în următoarea redacție. Instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova organizează

<p>autorizate provizoriu, în conformitate cu planurile de învățământ aprobate și cu cadrul normativ”.</p>		<p>procesul de învățământ pentru străini la programele de studii acreditate în conformitate cu planurile (comanda de stat) de pregătire a cadrelor de specialitate/programe de studii, specialități și domenii generale de studiu, precum și în conformitate cu planurile de învățământ aprobate și cu cadrul normativ”</p>
<p>12. La pct. 55, din sintagma „rezidențiat/postdoctorat”, de exclus cuvântul „postdoctorat”, de înlocuit textul „studii postdoctorale” cu textul „programe de postdoctorat”, de corectat cuvântul „plaului” cu cuvântul „planului”.</p>	<p>Se acceptă</p>	
<p>13. De trecut cel de-al 2-lea subpct. 55.8 în subpct. 55.9.</p>	<p>Se acceptă</p>	
<p>14. Pct. 55, urmează a fi completat cu un subpct. nou cu următorul cuprins: „55.10. copia și traducerea legalizată a diplomei de doctor – pentru accesul la programe de postdoctorat”.</p>	<p>Se acceptă</p>	
<p>15. La pct. 56, textul „subpunctele 55.5-55.8”, de înlocuit cu textul „subpunctele 55.5-55.10”.</p>	<p>Se acceptă</p>	
<p>16. La pct. 60, textul „data de 15 octombrie”, de înlocuit cu data de „data de 1 octombrie (admiterea în semestrul de toamnă) sau 1 februarie (admiterea în semestrul de primăvară)”.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p>	<p>Pct. respectiv se va expune în redacția: Transferul studenților este permis începând cu al doilea semestru de studii, cu condiția ca situația academică să fie încheiată integral, cu excepția studenților aflați în ultimul an de studii. Toate formalitățile privind transferul sunt finalizate anterior începerii noului semestru sau an de studii.</p>
<p>17. Pct. 63, urmează a fi completat cu un subpct. nou cu următorul cuprins: „63.5. doctoranzii înmatriculați la programele de doctorat în alte universități pot realiza activități de cercetare integral sau parțial la universitatea gazdă, în baza acordurilor de cotutelă sau a contractelor de colaborare, contractelor MSC,etc.”</p>	<p>Se acceptă parțial.</p>	<p>Se va completa cu un subpct nou, în redacția: „doctoranzii înmatriculați la programele de doctorat în alte universități pot realiza activități de cercetare integral sau parțial la universitatea gazdă, în baza acordurilor de cotutelă sau a parteneriatelor internaționale, contractelor în cadrul</p>

			Acțiunilor Marie Sklodowska-Curie din programul-cadru Orizont Europa etc.”
	18. La pct. 81, de exclus textul „și permisul de ședere provizorie”.	Se acceptă	
	19. La pct. 82, după textul „5 zile lucrătoare”, de completat cu textul „ de la emiterea ordinului de exmatriculare ”.	Se acceptă	
	20. Capitolul VI „Dispoziții speciale”, se completează cu un pct. nou cu următorul cuprins: „86. Instituțiile de învățământ superior eliberează acte confirmative persoanelor care au realizat activități de cercetare ce nu fac parte integrantă din programele de studii (mobilități academice, programe de postdoctorat, stagii de cercetare etc.)”.	Se acceptă.	Se va expune în redacția: „Instituțiile de învățământ superior și instituțiile din domeniile cercetării și inovării eliberează acte confirmative persoanelor care au realizat activități de cercetare ce nu fac parte integrantă din programele de studii (mobilități de cercetare, stagii de cercetare, etc.)”.
Ministerul Culturii	1.Introducerea unei secțiuni de definiții care să clarifice termenii de înscriere, admitere, înmatriculare și aplicarea acestor definiții în întreg textul regulamentului.	S-a luat act.	Termenii respectivi sunt definiți în legislația națională și au aplicabilitate și pentru străini.
	2.Stabilirea unor termene obligatorii pentru recunoașterea actelor: OLSDÎ maximum 30 zile lucrătoare; instituțiile – 15 zile lucrătoare pentru transmiterea deciziei de admitere; contestatii – soluționare internă în 15 zile lucrătoare.	Nu se acceptă.	Aceste termene sunt prevăzute în actele normative naționale cu referire la recunoașterea actelor de studii și a calificărilor.
	3.Obligația utilizării platformei naționale studyinmd.mec.gov.md pentru depunerea dosarelor și încheierea unui protocol tehnic MEC–IGM pentru schimb electronic securizat de date în termen de 60 zile de la intrarea în vigoare.	Nu se acceptă.	Platforma www.studyinmd.mec.gov.md este în curs de dezvoltare și operaționalizare. Ministerul Afacerilor Interne nu a considerat necesar încheierea unor asemenea Protocoale.
	4. Ridicarea pragului minim la B2 pentru admiterea la ciclul de licență și recomandarea B2 pentru ciclurile superioare; recunoașterea certificatelor internaționale CEFR (Cambridge, DELF/DALF, Goethe etc.).	Se acceptă.	
	5.Inserarea expresă a dreptului cercetătorilor străini de a desfășura activități didactice auxiliare prin acord adițional; recunoașterea bursei/garanțiilor financiare ale programelor internaționale ca îndeplinind cerințele de susținere financiară.	Nu se acceptă.	Realizarea activităților didactice nu este obiect al prezentului regulament.

	6. Completarea listei cu obligații minime: acces la infrastructură, condiții de muncă și securitate socială, drepturi de proprietate intelectuală și proceduri de soluționare a litigiilor.	Nu se acceptă.	Aceste prevederi vor fi detaliate în Acordul de găzduire.
	7. Introducerea procedurii ECTS pentru echivalare și posibilitatea flexibilizării termenului de transfer (15 octombrie) pentru mobilități internaționale justificate (Erasmus+, MSCA).	Nu se acceptă.	Sistemul ECTS este utilizat pe larg în sistemul educațional din R. Moldova în conformitate cu actele normative relevante și nu este cazul pentru reglementări speciale în cazul Regulamentului respectiv.
	8. Crearea unui capitol dedicat finanțării și bursei care să prevadă mecanism anual de redistribuire a locurilor bugetare rămase vacante pe criteriile de merit și transparență.	Nu se acceptă.	Legislația națională prevede expres aceasta norma.
	9. Reglementarea unei proceduri în două etape: soluționare internă instituțională în 15 zile lucrătoare, urmată de posibilitatea sesizării MEC în 15 zile lucrătoare.	S-a luat act..	Modalitățile de soluționare a contestațiilor sunt prevăzute în actele normative în vigoare și nu necesită a fi reglementate în prezentul act normativ.
Ministerul Energiei	1. la pct.10 al Regulamentului este utilizată forma eronată „Republicii Moldova”, care urmează a fi corectată în „Republicii Moldova”. De asemenea, la pct. 34 se atestă o eroare de redactare, fiind utilizată forma „stududii”, aceasta urmând a fi substituită cu forma corectă „studii”.	Se acceptă	Aspecte de ordin redacțional și de tehnică legislativă care necesită a fi ajustate.
	2. la pct.55 se constată o neconcordanță în numerotarea subpunctelor, subpunctul 55.8 fiind indicat de două ori consecutiv. În acest sens, se propune renumerotarea corespunzătoare a celui de-al doilea subpunct. În același punct este utilizată formularea „de două ori pe ani”, care necesită a fi ajustată în „de două ori pe an”.	Se acceptă	Aspecte de ordin redacțional și de tehnică legislativă care necesită a fi ajustate.
	3. la pct.80.2 lipsind spațiul dintre cuvintele „formare” și „și” în sintagma „formare și activităților de cercetare și inovare”, aceasta urmând a fi redactată corect „formare și activităților de cercetare și inovare”.	Se acceptă	O omisiune de redactare care necesită a fi ajustată.
	4. se remarcă lipsa consecutivității în numerotarea capitolelor Regulamentului, întrucât după Capitolul III urmează direct Capitolul V, fără a fi indicat Capitolul IV	Se acceptă	Necesită a fi corectat pentru asigurarea coerenței structurii actului normativ.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale	La nota de fundamentare: 1. La compartimentul 2.1 , referința la Legea privind admisia, șederea și supravegherea străinilor pe teritoriul Republicii Moldova urmează a fi exclusă având în vedere faptul că documentul menționat se află în proces de	Nu se acceptă	Referința la proiectul Legii privind admisia, șederea și supravegherea străinilor pe teritoriul Republicii Moldova, aflată în proces de promovare, în Nota de fundamentare a

<p>adoptare și, prin urmare, nu poate constitui temei de elaborare a altor acte. Obiecția se aplică întregului text al Notei de fundamentare</p>		<p>fost realizată doar pentru a asigura sinergia. Având în vedere complexitatea proiectului noii Legi, dar și angajamentele asumate în Poziția de Negociere pentru Capitolul 26 Educație și Cultură, s-a acceptat demararea elaborării și promovării cadrului normativ secundar Legii. Proiectul legii privind admisia, șederea și supravegherea străinilor pe teritoriul Republicii Moldova nu a fost utilizat în calitate de temei juridic al emiterii regulamentului, trimerile fiind efectuate doar pentru a arăta sincronizarea și conexiunea dintre aceste proiecte normative.</p>
<p>2. Având în vedere subiecții prezentului proiect, astfel cum sunt stabiliți la pct. 3 din prezentul Regulament, la compartimentul 2.2, după cuvântul „refugiaților” se propune completarea cu textul „, , apatrizilor”</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Se va expune în redacția „apatrizilor a căror ședere pe teritoriul Republicii Moldova este oficial recunoscută conform legii”</p>
<p>La proiect: 3. Proiectul se va completa cu clauza de armonizare cu următoarele acte ale Uniunii Europene:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Directiva Consiliului din 25 iulie 1977 privind educația copiilor lucrătorilor migranți (77/486/CEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 199/32 din 6 august 1977, nr. CELEX: 31977L0486; - Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 158 din 30 aprilie 2004, CELEX: 32004L0038, astfel cum a fost modificată ultima dată prin 	<p>Se acceptă</p>	<p>Clauza de armonizare a fost ajustată conform sugestiilor CAL.</p>

Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011.		
4. Se propune examinarea oportunității de incluere în proiect a unei categorii distincte de străini, și anume – membrii de familie a cetățenilor Uniunii Europene (în continuare – UE) care sunt resortisanți ai statelor terțe. Având în vedere faptul că, potrivit Legii nr. 200/2025, aceștia beneficiază de un regim de intrare și ședere distinct de cel aplicabil străinilor al căror regim este reglementat prin Legea nr. 200/2010. În consecință, se va asigura expres accesul acestora la învățământ în Republica Moldova	Nu se acceptă.	Legea 200/2025, Articolul 31. Dreptul la educație reglementează Drepturile și obligațiile cetățenilor Uniunii Europene și ale membrilor familiilor acestora
5. Luând în considerare categoriile de străini prevăzute la subpct. 3.3 din Regulament pct. 1 se va completa cu o nouă categorie de străini: apatrizii.	Se acceptă	
6. Intenția de reglementare prevăzută la pct. 6 este enunțată în mod neclar. Totodată, urmează a fi exclusă referirea în cuprinsul punctului, cât și în textul Regulamentului, la un proiect de act normativ aflat în proces de adoptare. În acest sens, atragem atenția că, potrivit art. 55 din Legea nr. 100/2017 potrivit actelor normative, trimiterea dintr-un act normativ se face la norme juridice cuprinse în alte acte normative adoptate	Se ia act.	
7. La pct. 9 , se propune spre excludere textul „prevederile prezentului Regulament, precum și Regulamentul de organizare și funcționare a instituției de învățământ și a organizației de cercetare și inovare, beneficiind de drepturile și asumându-și obligațiile prevăzute de acestea.” întrucât cuvintele „legislației Republicii Moldova” deja cuprind toate actele menționate	Se acceptă	Pct. 9 va fi expus în redacția: „Străinii admiși la studii în instituțiile de învățământ în Republica Moldova sunt obligați să respecte Constituția și legislația Republicii Moldova, precum și prevederile prezentului Regulament, al Regulamentului de organizare și funcționare a instituției de învățământ și a organizației de cercetare și inovare, beneficiind de drepturile și asumându-și obligațiile prevăzute de acestea”
8. La pct. 10, având în vedere scopul Regulamentului, cuvintele „Admiterea la studii și șederea” se substituie cu cuvintele „Admiterea și participarea străinilor la studii”.	Se acceptă	Cuvintele „Admiterea la studii și șederea” se substituie cu cuvintele „Admiterea și realizarea studiilor și activităților de cercetare și inovare de către străini.”
9. Pct. 13 urmează a fi revizuit întrucât, în redacția actuală, se poate interpreta că instituția ar avea competența de a efectua demersurile către Inspectoratul General pentru Migrație. Or, potrivit legislației, dreptul de	Se acceptă.	Pct. 13 se va expune în redacția: „Recunoașterea academică a actelor sau a perioadelor de studii și eliberarea

<p>ședere provizorie în scop de studii se acordă străinului la cererea acestuia, cu prezentarea demersului emis de instituția de învățământ și a altor acte necesare</p>		<p>demersurilor necesare a fi prezentate la autoritatea competentă pentru străini, în vederea documentării solicitantului, vor fi realizate de către instituțiile de învățământ superior, instituțiile de învățământ profesional tehnic și de către organele locale de specialitate din domeniul învățământului (în continuare OLSDÎ) în conformitate cu actele normative.</p>
<p>10. La pct. 15 se propune substituirea cuvintelor „altă limbă” cu cuvintele „limbă de circulație internațională”.</p>	<p>Se acceptă</p>	
<p>11. La pct. 16 intenția de reglementare nu prezintă claritate. Aceasta urmează a fi revizuită, în vederea asigurării coerenței și predictibilitatea normelor juridice.</p>	<p>Se acceptă.</p>	<p>Se va completa cu sintagma „în conformitate cu legislația Republicii Moldova”</p>
<p>12. Se propune excluderea pct. 17 și pct. 70, deoarece regimul de ședere, inclusiv durata șederii pe teritoriul Republicii Moldova, este reglementat prin Lege, act normativ superior. Astfel, potrivit legislației: (a) în cazul cetățenilor UE, cartea de rezidență se eliberează pentru o perioadă de până la 5 ani de la data emiterii acesteia, conform solicitării cetățeanului Uniunii Europene. Prin urmare, în cazul înrolării într-un ciclu de studii de master cu o durată de 2 ani, durata de ședere poate depăși semnificativ perioada de desfășurare a studiilor. Caz aplicabili și pentru (b) membrii de familie a cetățeanului UE, resortisanți ai statelor terțe, a căror carte de rezidență se acordă și se prelungește pe toată perioada de valabilitate a cărții de rezidență a cetățeanului UE, fără a depăși valabilitatea de 5 ani; (c) în cazul cetățenilor statelor terțe, conform Legii nr. 200/2010, dreptul de ședere provizorie se acordă pentru întreaga perioadă de studii. Astfel, norma propusă în proiect este aplicabilă exclusiv acestei categorii de străini; (d) în cazul deținătorilor de permis de ședere permanent, aplicarea unei limitări a duratei de ședere la perioada studiilor contravine statutului juridic a acestui statut; (e) totodată, având în vedere că autorul face referire la proiectul de lege privind admisă, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova, se atrage atenția asupra faptului că se intenționează stabilirea valabilității dreptului de ședere pentru întreaga perioadă a studiilor, cu posibilitatea prelungirii pentru încă 3 luni în vederea obținerii actului de studii care atestă finalizarea programului.</p>	<p>Nu se accepta</p>	<p>MAI nu a avut obiecții la acest capitol.</p>

<p>Prin urmare, în scopul evitării contradicției cu actele normative de nivel superior, se propune excluderea textului „Durata șederii este limitată la perioada de desfășurare a studiilor și/sau activităților de cercetare și inovare.”</p>		
<p>13.1 se propune excluderea pct. 71, 72 și 77b întrucât aspectele reglementate de acestea sunt deja stabilite în legislația de reglementare a regimului de ședere a străinilor</p>	Nu se acceptă.	Se va redacta și uniformiza referința la legislația națională în domeniu.
<p>13. Pct. 19, 32 și 45 dublează prevederile stabilite la pct. 15. În vederea asigurării coerenței normative, se propune excluderea acestora.</p>	Nu se acceptă.	Punctul 15 reprezintă prevederi generale pentru toate nivelurile de studii, în timp ce pct. 19, 32 și 45 detaliază aspectele legate de cunoașterea limbii în care vor fi efectuate studiile pentru fiecare nivel de studii.
<p>14. Condiționalitatea de prezentare a documentelor confirmative de deținere a cetățeniei unui alt stat decât Republica Moldova, prevăzută la pct. 23, 35 și 53, se va completa cu textul „,cu excepția persoanelor apatride”.</p>	Se acceptă	
<p>15. La pct. 25, subpct. 25.6, atragem atenția că, în cazul persoanelor străine, în special al copiilor străini, care din motive obiective vor fi în imposibilitate de a prezenta certificatul medical cu dovadă a vaccinărilor realizate, această cerință ar putea servi impediment în realizarea dreptului său la educație. În acest context, se propune revizuirea normei vizate în mod similar situațiilor specificate la pct. 27 din proiectul Regulamentului, deoarece nu este clar în ce mod instituțiile medico-sanitare din Republica Moldova ar putea confirma faptul vaccinării copiilor străini, veniți de pe teritoriul altor state, în cazul în care aceștia nu dețin certificate medicale corespunzătoare eliberate de autoritățile din statele de unde vin.</p>	Se acceptă	
<p>16. La pct. 27, cuvintele „și persoanele aflate sub o anumită formă de protecție internațională” se propune de substituit cu textul „, solicitanții de apatridie și persoanele aflate sub o anumită formă de protecție internațională, de protecție temporară sau de azil politic”.</p> <p>Propunerea este înaintată în vederea extinderii sferei de aplicare a prevederilor pct. 27 din Regulamentul vizat asupra tuturor persoanelor străine care și-au legalizat șederea pe teritoriul Republicii Moldova, precum și în scopul armonizării normelor respective cu prevederile Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova (art. 14, art. 33 lit. f)), Legii</p>	Se acceptă	

<p>nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova (art. 847), Legii nr. 274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova (art. 15). În special, propunerea urmărește asigurarea respectării dreptului copiilor străini, domiciliați pe teritoriul Republicii Moldova, la educație, drept reglementat în Legea nr. 370/2023 privind drepturile copilului (art. 2, art. 14).</p> <p>Totodată, în contextul propunerii de exceptare de la obligația prezentării actelor de studii necesare pentru înmatricularea în instituțiile de învățământ din Republica Moldova, în cazul în care nu dispun de acestea și nu pot fi prezentate din motive obiective, inclusiv pentru persoanele străine care dețin statut de beneficiar de protecție temporară, menționăm că, din categoria vizată fac parte cetățenii ucraineni, care în contextul războiului din Ucraina, ar putea să nu dispună de actele de studii vizate.</p>		
17. La pct. 29 , după cuvântul „Guvernului” se completează cu textul „nr.”.	Se acceptă	
18. La pct. 30 se constată instituirea unei obligații discriminatorii privind achitarea taxelor de studii, în raport cu străinii din statele non UE (pct. 42 din proiect), care pot fi înmatriculați inclusiv pe locurile finanțate de la bugetul de stat. Norma stabilește un tratament diferențiat între categorii aflate în situații comparabile, fapt ce impune revizuirea acesteia.	Nu se acceptă.	Punctele vizate în obiecție vizează categorii diferite de subiecți ai dreptului de ședere permanentă și ai dreptului de ședere temporară.
19. Având în vedere similitudinea dintre pct. 38 și pct. 31 , se consideră oportună evitarea dublării prin comasarea celor două prevederi.	Se acceptă.	
20. Având în vedere durata stabilită la pct. 52 , se consideră oportună indicarea expresă a duratei de desfășurare a cursurilor de instruire pentru învățământul profesional tehnic și programele de formare continuă.	Nu se acceptă.	Pct. dat condiționează admiterea în instituțiile de învățământ superior
21. Totodată, luând în considerare că potrivit prevederilor proiectului, cursurile de pregătire pentru străini (în cazul străinilor admiși în temeiul acordurilor internaționale) sunt finanțate conform dispozițiilor tratatelor, iar în cazul elevilor străini încadrați în instituțiile de învățământ primar și secundar, ciclurile I și II, este prevăzută remunerarea cadrelor didactice implicate în integrarea lingvistică a elevilor, se constată că reglementările echivalente lipsesc pentru învățământul profesional tehnic și pentru programele de formare continuă . Prin urmare, se propune stabilirea prevederilor de finanțare sau remunerare pentru această categorie de învățământ.	Se ia act.	În temeiul avizelor MAI și Ministerului Finanțelor partea cu remunerarea pentru cursurile de studiere a limbii va fi redactată,
21.1. se recomandă evaluarea posibilității de includere, în cadrul învățământului profesional tehnic și al programelor de formare continuă, a	Nu se acceptă.	Regulamentul prevede oferirea studiilor la acest nivel în limba română și doar

cursurilor de pregătire destinate străinilor, prin intermediul cărora aceștia să poată dobândi cunoștințele necesare de limba română asigurând astfel integrarea lor lingvistică.		după posibilitatea instituției într-o altă limbă de circulație internațională
22. Pct. 42 și 43 se prezintă ca fiind contradictorii: pct. 42 oferă străinilor posibilitatea înmatriculării pe locurile finanțate de la buget și participării la concurs, în timp ce pct. 43 stabilește obligativitatea promovării concursului și înmatricularea doar pe locurile cu taxă. Astfel, aceste puncte urmează a fi revizuite și ajustate corespunzător , inclusiv în corelare cu pct. 44, pentru a elimina orice contradicție și a asigura coerența reglementărilor privind admiterea și finanțarea studiilor pentru străini.	Nu se acceptă.	Punctele menționate vizează categorii diferite de străini.
23. La pct. 46 , se consideră utilă includerea unei precizări privind persoana sau entitatea căreia îi revine obligația de achitare a cursurilor de pregătire.	Se acceptă.	
24. Pct. 49.3 se va completa cu textul „, , conform Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi” astfel fiind asigurată scrierea uniform	Se acceptă	
25. La pct. 55.2 , cuvântul „național” se exclude.	Se acceptă	
26. La pct. 57 , textul „RM” se substituie cu textul „Republica Moldova”.	Se acceptă	
27. Se constată că la Secțiunea 3 lipsesc prevederi privind admiterea cetățenilor Uniunii Europene la învățământul superior. Secțiunea va fi ajustată prin completările corespunzătoare.	Se ia act.	Admiterea cetățenilor Uniunii Europene la învățământul superior este reglementată în Legea 200/2025, precum și în Codul Educației și în cadrul normativ secundar.
28. Pct. 62 urmează a fi revizuit întrucât, în redacția actuală, nu este clar definit termenul „cercetător străin”.	Nu se acceptă.	Termenul este definit conform Codului cu privire la Știință și Inovare
29. Pct. 63 urmează a fi revizuit deoarece subpunctele acestuia nu stabilesc și nu enumeră expres „categoriile de străini” la care se referă	Se acceptă.	Pct. menționat se va expune în redacția: „Străinii pot desfășura activități de cercetare și inovare în Republica Moldova în calitate de:...”
30. La pct. 64 se propune excluderea dublării prevederilor stabilite la pct. 61.	Se acceptă	
31. Pct. 68 urmează a fi revizuit, întrucât redacția actuală a acestuia nu permite perceperea aplicabilității acestuia.	Se acceptă.	Se va redacta: „Acordul de găzduire produce efecte juridice doar în condițiile respectării cerințelor privind admiterea și șederea străinilor pe

			teritoriul Republicii Moldova, stabilite de legislația națională”
	32. Pct. 69 prezintă similitudini cu pct. 9 . Se propune revizuirea și ajustarea acestora.	Se ia act.	Pct. propus a fi revizuit reiterează condiția respectării regimului de intrare și ședere prevăzut de legislația Republicii Moldova.
	33. Pct. 80.1 urmează a fi revizuit în vederea clarificării aspectului de „perfectare a documentelor”	Se acceptă	Se va redacta corespunzător.
	34. Pct. 80.4 urmează a fi exclus, întrucât dispoziția depășește competențele instituțiilor de învățământ. În caz contrar, se poate stabili că instituțiile de învățământ pot doar facilita organizarea unor sesiuni de informare, dar care să fie desfășurate de către organele competente în domeniul reglementării șederii străinilor.	Nu se acceptă.	Instituțiile de învățământ superior desfășoară activități de instruire pentru străini cu astfel de tematici.
	35. Pct. 81 urmează a fi ajustat astfel încât să nu contravină art. 73 din Legea nr. 200/2010, potrivit căruia străinul are obligația de a nu înstrăina cartea de rezidență sau permisul de ședere.	Se acceptă	
	36. Pct. 82 se va exclude având în vedere că dublează prevederile pct. 81	Se acceptă	
	37. Pct. 85 urmează a fi ajustat astfel încât excepția să fie aplicabilă pentru toate nivelele de studii, și nu doar pentru învățământul profesional tehnic și cel superior.	Nu se acceptă	Învățământul general este gratuit
	La tabelele de concordanță , având în vedere art. 52 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, referințele la prezentul proiect, indicate în coloana 7 „Proiectul de act normativ”, urmează a fi revizuite astfel încât să fie menționate ca puncte și nu ca articole.	Se acceptă	
Ministerul Afacerilor Externe	Reieșind din faptul că urmează să fie adoptată legea privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova și este în proces de elaborare proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 50/2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la eliberarea vizelor, care transpun parțial o serie de regulamente și directive UE. Este necesară includerea în proiect a unor prevederi exprese cu privire la emiterea unor acte confirmative în formă de avize pentru confirmarea acceptului la studii a străinului și avize pentru acordurile de găzduire de către MEC.	Nu se acceptă	Potrivit cadrului normativ în vigoare din Republica Moldova, competența Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova în raport cu cetățenii străini care intenționează să urmeze studii pe teritoriul statului se limitează la procedura de recunoaștere și echivalare, în scop de studii, a actelor de studii obținute în străinătate.

		<p>Această competență se exercită, în mod particular, în cazul persoanelor provenind din state care nu sunt parte la Convenția cu privire la recunoașterea diplomelor în învățământul superior în regiunea europeană, Lisabona, 1997.</p> <p>În temeiul deciziei MEC de recunoaștere a actului de studii, ulterior, decizia privind admiterea la studii revine instituțiilor de învățământ superior, conform autonomiei universitare și regulilor proprii de admitere, acestea fiind și responsabile de a acorda suport străinilor pentru documentarea acestora.</p> <p>În cazul cercetătorilor sau specialiștilor invitați pentru activități de cercetare responsabilitatea pentru evaluarea și confirmarea relevanței științifice și a găzduirii aparține entității gazdă, iar emiterea avizului MEC este prevăzută în Legea privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova.</p>
<p>art. 53, alin. (1) lit. c) și alin. (3) din proiectul de lege privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova prevede expres prezentarea avizului din partea MEC pentru activitățile de cercetare, procedura de aprobare și de eliberare a avizului, fiind pusă în sarcina MEC. Totodată, este judicioasă includerea procedurii avizării și în procesul admiterii străinilor la studii.</p>	<p>Se acceptă parțial</p>	<p>Procedura emiterii avizului este prevăzută pentru activitățile de cercetare, nu și pentru procesul admiterii străinilor la studii</p>

	la pct. 62 din proiect, este necesară adaptarea definiției de cercetător conform noii Legi a admisie și Directivei UE 2016/801, or formularea actuală lasă loc de anumite interpretări cu referire la catalogarea calității de cercetător pentru persoanele străine interesate.	Nu se acceptă	Definiția conform Codului cu privire la Știință și Inovare al Republicii Moldova Nr. 259/2004
	2. La pct. 65 din proiectul Regulamentului, este menționat că activitatea de cercetare a străinilor se realizează în baza unui acord de găzduire, încheiat între cercetătorul străin și entitatea gazdă. Se consideră insuficient de clară prevederea dată, atât timp cât nu există o definiție clară a sintagmei: „entitate gazdă”, or, practica Uniunii Europene arată că instituțiile abilitate cu funcțiile de cercetare au trecut prin procesul de „avizare” la ministerele de resort, ceea ce ar fi rezonabil să fie specificat expres în prezentul proiect, astfel fiind excluse posibilitățile de interpretare a calității de „entitate gazdă”.	Nu se acceptă.	
	3. pct. 5 din proiectul Regulamentului enumeră tipurile de activități în care pot participa străinii în cadrul activităților de cercetare, acestea rezumându-se la studii și proiecte internaționale de cercetare, pe când pct. 63 din proiect stipulează și alte categorii de activități. În context, se recomandă uniformizarea acestor prevederi pe parcursul textului pentru a nu crea confuzii și contradicții	Se acceptă.	Articolele respective se vor aduce în concordanță.
Expertizare			
Centrul Național Anticorupție	La pct. 29 „Refugiații, persoanele cu protecție umanitară sau protecție temporară, în conformitate cu prevederile Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova pot fi exceptați de la obligația de a prezenta actele de studii necesare pentru înmatriculare în instituțiile de învățământ din Republica Moldova, în cazul în care nu dispun de acestea din motive obiective.” Norma vizată nu întrunește standardele precitate, prezentând vulnerabilități generate de formulări ambigue. În lipsa criteriilor clare privind „motive obiective”, instituțiilor responsabile de aplicarea prezentei norme le este conferită o marjă largă de apreciere în evaluarea situației de fapt privind motivele care au stat la baza neprezentării actelor ca fiind sau nu temeinice. Această marjă discreționară poate favoriza aplicarea neuniformă a prevederii și poate crea premise pentru tratament preferențial al persoanelor vizate. În același sens, sintagma „pot fi” amplifică condițiile pentru un comportament discreționar și neîntemeiat al factorilor de decizie privind înmatricularea în instituțiile de învățământ a refugiaților și persoanelor cu protecție umanitară sau protecție temporară.	Se acceptă parțial	Se acceptă substituția sintagmei „pot fi” cu „sunt”. Nu considerăm oportună enumerarea exhaustivă a cauzelor pentru care anumite categorii de candidați (în special refugiați sau beneficiari de protecție umanitară) sunt exceptate de la prezentarea actelor de studii, întrucât acestea pot fi diverse și în continuă evoluție, existând riscul omiterii unor situații relevante. Totodată, pentru a asigura echitatea și menținerea standardelor academice, toți candidații vizați vor fi supuși unei evaluări la nivelul instituției de învățământ, ceea ce va preveni

	<p>Recomandări: i) substituirea sintagmei „pot fi” cu „sunt”; ii) stabilirea criteriilor privind motivele care justifică excepția de la obligația de a prezenta actele de studii necesare.</p>		<p>potențiale inechități în procesul de admitere.</p>
	<p>La pct. 59, 60 Potrivit exigențelor instituite la art. 54, alin. lit. c) a Legii nr. 100/2020 cu privire la actele normative : „Textul proiectului actului normativ se elaborează în limba română, cu respectarea următoarelor reguli: [...] terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația UE și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi;” Potrivit art. 11, alin (1) din Codul Administrativ: „Actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Contrar exigențelor precitate, privind claritatea și uniformitatea terminologică, autorul instituie terminologie care nu este definită de cadrul normativ - act administrativ cu caracter constatator și act administrativ de înmatriculare - fapt care poate genera aplicarea neuniformă a normei și o interpretare preferențială a acesteia. Totodată, în condițiile în care Codul administrativ al Republicii Moldova reglementează mecanismele de contestare a actelor administrative individuale prin procedura prealabilă și contenciosul administrativ, utilizarea unei terminologii neconsacrate poate crea incertitudine juridică și riscă să afecteze exercitarea efectivă de către destinatari a dreptului de contestare și de valorificare a drepturilor și intereselor legitime.</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Norma a fost revizuită</p>

	Se recomandă revizuirea normei în contextul utilizării terminologiei consacrate.		
Ministerul Justiției	La proiectul hotărârii, în partea dispozitivă: Potrivit art. 31 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actele normative cu relevanță UE sunt marcate cu sigla „UE” . Prin urmare, proiectul se va completa cu sigla „UE”, aceasta fiind plasată în colțul drept de sus al părții dispozitive	Se acceptă	Redactat
	Textul din clauza de armonizare nu respectă uzanța în reglementare, întrucât toate referințele la directive sunt grupate într-un singur alineat. Pentru claritate și conformitate, fiecare act trebuie plasat într-un alineat separat, cu indicarea precisă a articolelor transpuse	Se acceptă	Redactat
	La pct. 4, redactarea „peste o lună” este improprie în context juridic, motiv pentru care aceasta trebuie substituită cu cuvintele „la expirarea termenului de o lună”, astfel încât să fie clar momentul intrării în vigoare a actului normativ.	Se acceptă	Redactat
	La anexă (Regulamentul privind accesul străinilor la studii și activități de cercetare și inovare în Republica Moldova): Proiectul conține două puncte (pct. 1 și 2) care folosesc verbul „stabilește”, ceea ce afectează claritatea normativă. Se recomandă ca primul punct să stabilească cadrul general, iar al doilea să prevadă că scopul regulamentului este reglementarea procedurilor, pentru a evita repetarea inutilă și confuzia.	Se acceptă	Redactat

La pct. 3, atragem atenția asupra faptului că art. 5 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 distinge între norme generale, norme speciale și norme derogatorii. În acest context, considerăm necesar ca în locul sintagmei „legislației speciale” să se utilizeze sintagma „actelor normative cu reglementări speciale”	Se acceptă	Redactat
La sbp. 4.3, pentru precizie juridică, expresia „străinii care sunt subiecții Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova” se recomandă a fi substituită cu „străinii cărora li se aplică prevederile Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova”	Se acceptă	Redactat
La pct. 7, norma se recomandă a fi reformulată astfel încât să precizeze că, „în sensul prezentului Regulament, se aplică noțiunile definite în Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 și în Legea nr. 200/2025 privind libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora”. Totodată, nu se recomandă menținerea sintagmei „cadru normativ aferent” în textul pct. 7, întrucât poate genera confuzie	Se acceptă	Redactat
Secțiunea 2, intitulată „Principii generale”, nu conține doar principii, ci și dispoziții și reguli generale. Pentru corectitudine și claritate, se recomandă reformularea titlaturii secțiunii, de exemplu: „Reguli generale” sau „Aspecte generale”, astfel încât titlul să determine corect conținutul acesteia și să evite repetarea denumirii capit. I	Se acceptă	Secțiunea va avea titlul „Aspecte generale”
La pct. 9, norma privind accesul cetățenilor străini la activități de cercetare și inovare nu este necesară, întrucât aspectele referitoare la participarea acestora sunt deja reglementate la pct. 6. Se recomandă evaluarea oportunității menținerii acestei norme pentru a evita repetarea și confuzia în textul regulamentului.	Se acceptă	Pct. 9 se exclude
La pct. 14, cuvintele „Convențiilor și” se vor exclude, dat fiind că potrivit art. 2 din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, convențiile se includ în noțiunea de „tratată internațional”	Se acceptă	Redactat
Se consideră oportună reanalizarea menținerii pct. 17, în redacția propusă, având în vedere că, pe parcursul textului, în funcție de nivelul studiilor reglementate, sunt prevăzute norme distincte privind limba în care sunt efectuate studiile de către străini pe teritoriul Republicii Moldova	Se acceptă.	Punctul 17 se exclude

La pct. 23, se recomandă excluderea termenului „administrația” și stabilirea explicită a instituției de învățământ pentru asigurarea resurselor didactice și digitale necesare.	Se acceptă	Redactat
La pct. 24, norma referitoare la remunerarea cadrelor didactice implicate în integrarea lingvistică a elevilor străini nu este relevantă în contextul secțiunii 1, care se axează pe procedura de încadrare a elevilor în instituții. Se recomandă eliminarea acesteia din text, întrucât aspectele salariale sunt deja reglementate prin actele normative naționale.	Nu se acceptă	MEC consideră important includerea unei prevederi de motivare a cadrelor didactice implicate în procesele de integrare lingvistică
La pct. 26, termenul „străinilor” se va substitui cu sintagma „elevilor străini”, pentru a asigura o terminologie constantă în tot textul proiectului.	Se acceptă	Redactat
La pct. 27, în partea introductivă, expresia „va conține următoarele documente” se recomandă a fi substituită cu „va conține următoarele acte”, pentru a asigura coerența terminologică și precizia termenilor utilizați în text	Se acceptă	Redactat
La sbp. 27.4, pentru evitarea confuziei, norma sugerăm a fi redactată astfel: „27.4. acceptul prealabil al instituției de învățământ la care se solicită înscrierea, care constă într-o cerere de înscriere la studii avizată de directorul instituției de învățământ.”	Se acceptă	Redactat
Se recomandă ca, atât la sbp. 27.6, cât și la pct. 31, să se utilizeze uniform expresia „Cetățenii Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European sau ai Confederației Elvețiene”, în locul formulărilor existente, pentru a asigura claritatea și coerența terminologică în întregul text	Se acceptă	Redactat
La pct. 30, implicit în întregul text al proiectului, urmează a fi substituit termenul „menționate” cu „prevăzute”, ca fiind în conformitate cu uzanța terminologică normativă	Se acceptă	Redactat
La pct. 33, se remarcă faptul că, în conformitate cu principiul ierarhiei actelor normative, un act normativ adoptat de Guvern nu ar trebui să includă trimiteri explicite la acte normative de nivel inferior sau departamental. În acest sens, se propune utilizarea unor formulări generale, precum „în modul/condițiile stabilite de Ministerul Educației și Cercetării, fără menționarea unor acte normative concrete	Se acceptă	Redactat
La pct. 37, în cadrul normelor subsecvente nu se păstrează coerența terminologică. Astfel, la sbp. 37.1, se utilizează termenul „deținerea”, iar la sbp. 37.2 se folosește forma „dețin”. Se sugerează uniformizarea terminologiei pentru a asigura claritatea și coerența în reglementare. Aceași observație o reiterăm și pentru pct. 52	Se acceptă	Redactat

Pct. 67, pentru precizie, după cuvântul „Transferul” trebuie completat cu termenul „studentului”	Se acceptă	Redactat
La pct. 68, redacția propusă nu evidențiază în mod suficient de clar caracterul prohibitiv al normei. Sub aspect juridic, norma ar trebui formulată astfel încât să fie explicit interzisă organizarea învățământului cu frecvență redusă pentru domeniile menționate. În acest context, cu referire la enunțul al doilea, sintagma „Nu se permite transferul”, propunem a fi substituită cu „Nu se efectuează transferul”, care exprimă mai clar caracterul imperativ al reglementării.		Redactat
La capit. III, intitulat „Accesul străinilor la activități de cercetare și inovare”, pct. 70 introduce definiția generică „cercetătorului străin”, însă, în forma actuală, norma riscă să îngusteze cercul subiecților care pot desfășura activități de cercetare și inovare, stabilit mai detaliat în pct. 74. Din perspectivă normativă, definiția și stabilirea subiecților vizați ar trebui să fie reglementate în capit. I, consacrat 4 dispozițiilor generale și subiecților actului normativ, iar capit. III să se concentreze strict pe procedurile și condițiile de acces efectiv ale cercetătorilor străini, fără a restrânge aplicabilitatea prevăzută în pct. 74. Aceeași observație este valabilă și pentru pct. 82 și 83, în textele cărora se prevede despre „Cercetătorul străin”. În consecință, este necesară o analiză suplimentară a terminologiei utilizate în text, cu accent pe termenii generici.	Se acceptă	Punctele din capitolul III au fost reorganizate pentru a asigura logica expunerii
Norma de la pct. 71, care prevede că prevederile capit. III se aplică exclusiv străinilor care desfășoară activități de cercetare și inovare în cadrul unei entități gazdă, este în mare parte inutilă sau declarativă. Titlul acestui capitol deja indică aplicabilitatea față de străini, iar termenul „entități gazdă”, utilizat generic, nu este clar în care act normativ din legislație este reglementat. În plus, în măsura în care pct. 74 reglementează deja concret categoriile de persoane care pot desfășura activități de cercetare și inovare în Republica Moldova, pct. 71 ar trebui de reformulat în sensul de a stabili doar precizarea cu privire la entitățile în care străinii pot desfășura activități de cercetare și inovare, pentru a asigura aplicabilitatea reglementării.	Se acceptă	Pct. 71 se exclude
Pct. 75 prevede că activitatea de cercetare a străinilor se realizează în baza unui acord de găzduire între cercetător și entitatea gazdă, fără a admite contract de muncă sau prestări servicii pentru străinii prevăzuți la pct. 74. Totuși, la pct. 70, norma face referire la desfășurarea activităților de cercetare și inovare în baza unui contract de cercetare, ceea ce creează o	Se acceptă	Pct. 70, care face referire la desfășurarea activităților de cercetare și inovare în baza unui contract de cercetare a fost exclus.

<p>discrepanță între prevederi. În acest context, este necesar de analizat suplimentar dacă norma ar putea reglementa și alte forme contractuale, inclusiv contractul de cercetare, astfel încât să nu fie restricționat accesul străinilor la activitățile de cercetare și inovare.</p>		
<p>La pct. 89 se utilizează sintagma „organizației de cercetare-inovare”, ceea ce nu respectă terminologia generică „entității gazdă” utilizată la pct. 71; observație valabilă și pentru titlul și textul capit. IV. Prin urmare, se recomandă uniformizarea termenilor în întregul capitol, pentru a asigura coerență și claritate juridică.</p>	<p>Se acceptă parțial</p>	<p>Utilizarea sintagmelor „organizație de cercetare-inovare” și „entitate gazdă” reflectă specificul subiectului reglementării în contextul normelor respective. În timp ce noțiunea de „entitate gazdă” este folosită pentru a desemna instituțiile sau organizațiile care pot găzdui cetățeni străini pentru activități de cercetare, referința în alte norme în mod expres la organizațiile din domeniul cercetării și inovării este realizată în conformitate cu terminologia consacrată în cadrul normativ național din domeniu. Uniformizarea termenilor ar putea diminua precizia reglementării, întrucât ar substitui un termen specific cu unul general.</p>
<p>La pct. 91 și 92, normele prevăd obligația instituțiilor de învățământ superior și a organizațiilor din domeniul cercetării și inovării de a informa autoritatea competentă pentru străini în caz de exmatriculare sau încetare a activității de cercetare. Totuși, aceste prevederi nu acoperă situațiile în care străinii desfășoară activități de cercetare în baza unui contract de cercetare sau în alte forme de colaborare, unde nu există exmatriculare. Este necesară prevederea explicită și pentru aceste cazuri, pentru a asigura monitorizarea corectă a tuturor străinilor implicați în activități de cercetare și inovare.</p>	<p>Se ia act</p>	<p>Considerăm că prevederile proiectului prevăd clar obligația de informare a autorității competente în toate cazurile de încetare a activității de cercetare și nu necesită completări suplimentare.</p>
<p>La pct. 93: Norma care prevede obligația instituțiilor de învățământ superior de a elabora sau actualiza regulamente proprii privind organizarea și desfășurarea studiilor pentru străini, cu detalierea prevederilor acestui Regulament, necesită o examinare suplimentară. În temeiul art. 85 alin. (3) din Codul educației, regulamentul-cadru privind organizarea admiterii la studii superioare de licență, master și integrate se aprobă prin ordin al</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Pct. 93 se exclude.</p>

	<p>ministrului educației și cercetării, iar instituțiile de învățământ superior elaborează și aprobă regulamente instituționale proprii în baza acestuia.</p> <p>Prin urmare, instituirea expresă a obligației de elaborare sau actualizare a regulilor proprii în respectivul Regulament apare ca fiind redundantă, întrucât aceasta rezultă deja din cadrul normativ existent, generând o posibilă suprapunere de reglementare. De asemenea, prevederea potrivit căreia regulamentele instituțiilor de învățământ superior „nu vor conține dispoziții care contravin prezentului Regulament” este inutilă, întrucât respectarea actelor normative de nivel superior reprezintă o exigență implicită aplicabilă tuturor actelor interne. Per ansamblu, dispoziția nu reglementează aspecte noi și nu prezintă o legătură directă cu prevederile capit. IV, astfel încât necesitatea includerii acesteia în textul regulamentului ar putea fi reconsiderată</p>		
	<p>Este de menționat prevederea art. 54 alin. (1) lit. j) din Legea nr.100/2017, potrivit căreia verbele se utilizează la timpul prezent. În acest sens, pentru respectarea stilului normativ, în tot textul proiectului verbele utilizate se vor reda la timpul prezent, în acest fel accentuându-se caracterul imperativ al normei.</p>	Se acceptă	Redactat
Notificare			
Ministerul Sănătății	Comentariu public în legiferare.gov.md: Ministerul Sănătății comunică lipsa de obiecții și propuneri suplimentare.	Se ia act	
Ministerul Finanțelor	Prin scrisoarea nr. 07/1-17/29, se comunică susținerea proiectului, întrucât au fost luate în considerație obiecțiile Ministerului Finanțelor expuse în demersul nr.07/1-03/29/258 din 9 martie 2026.	Se ia act	
Centrul de Armonizare a Legislației	<p>Comentariu public în legiferare.gov.md:</p> <p>„Referitor la varianta finală a PHG, clauza de armonizare a proiectului național se va expune în următoarea redacție:</p> <p>„ Prezenta hotărâre:</p> <p>- transpune parțial (transpune: art. 8 (1) – (2), art. 10 (1) – (3) și (5) – (6), art. 11 (1) lit. c), art. 12 (1) lit. b), art. 22 (1)) Directiva (UE) 2016/801 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru cercetare, studii, formare profesională, servicii de voluntariat, programe de schimb de elevi sau proiecte educaționale și muncă au pair, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 132 din 21 mai 2016, CELEX: 32016L0801, astfel</p>	Se acceptă	Redactat

	<p>cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2021/1883 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 octombrie 2021;</p> <p>- transpune parțial (transpune: art. 24 (1)) Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 158 din 30 aprilie 2004, CELEX:32004L0038, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii;</p> <p>- transpune parțial (transpune: art. 1 - 2) Directiva Consiliului din 25 iulie 1977 privind educația copiilor lucrătorilor migranți (77/486/CEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 199/32 din 6 august 1977, CELEX: 31977L0486”</p>		
Ministerul Justiției	<p>Comentariu public în legiferare.gov.md, notă atașată la comentariu: „La pct. 24 (actualul 22.) norma referitoare la remunerarea cadrelor didactice implicate în integrarea lingvistică a elevilor străini nu este relevantă în contextul secțiunii 1, care se axează pe procedura de încadrare a elevilor în instituții. Se recomandă eliminarea acesteia din text, întrucât aspectele salariale sunt deja reglementate prin actele normative naționale.</p>	Se acceptă	Norma referitoare la remunerarea cadrelor didactice implicate în integrarea lingvistică a elevilor străini a fost eliminată
	<p>Actualul pct. 88.1, deși constituie o normă distinctă, marcajul utilizat este incorect, or, acesta după cum este numerotat ar trebui să rezulte din altă normă. Urmează a fi corectat”</p>	Se acceptă	Redactat